Ազգ
Azg
armenian daily
17 ՅՈՒՆԻՍ 2000 ՇԱԲԱԹ 112 (2080)

Հարություն Հարությունյանի քրեական գործը կարճվեց

ԵՐԵՎԱՆ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հոկտեմբերի 27-ի գործով նախաքննությունն իրականացնող ՀՀ զինդատախազությունը հունիսի 16-ին կարճել է Հայաստանի Ազգային հեռուստատեսության գործադիր տնօրենի տեղակալ Հարություն Հարությունյանի մասով քրեական գործը՝ հանցակազմի բացակայության պատճառով։ Այս մասին հայտնեց Հ. Հարությունյանի պաշտպան Ռուբեն Ռշտունին։ Հիշեցնենք, որ Հարություն Հարությունյանը մեղադրվում էր հոկտեմբերի 27-ի ահաբեկչական ակտին օժանդակելու մեջ։

Արտաշես Թումանյանը կղեկավարի նախագահի աշխատակազմը

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հունիսի 16-ի հրամանագրով Արտաշես Թումանյանը նշանակվել է ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար, տեղեկացնում է ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակը։ Մինչ այդ նշանակումը Արտաշես Թումանյանն արտաքին գործերի նախարարի առաջին տեղակալն էր։ Նախորդ օրը՝ հունիսի 15-ին, նրան շնորհվել էր արտակարգ եւ լիազոր դեսպանի դիվանագիտական աստիճան։ Այդպիսի աստիճան է շնորհվել նաեւ ԱԳ նախարարի տեղակալ Արմեն Մարտիրոսյանին։ Հունիսի 15-ին նախագահը ստորագրել էր եւս երկու հրամանագիր, գնդապետ Տիգրան Գասպարյանը նշանակվել է պաշտպանության նախարարության թիկունքի վարչության պետ, Ռոբերտ Խարազյանը՝ հինգ տարի ժամկետով ՀՀ էներգետիկայի հանձնաժողովի անդամ։

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Այսօր Փարիզում կմեկնարկի հայ-թուրք երկխոսությունը

Ինչպես տեղեկացրել ենք, այսօր Փարիզում կմեկնարկի հայ-թուրք երկխոսությունը՝ Հայկական հարցի այսօրվա վիճակին նվիրված։ Հիշեցնենք Ֆրանսիայի Սենատի նախագահ Քրիստիան Պոնսըլեի հովանավորությամբ Սենատի Մեդիչիների դահլիճում տեղի ունենալիք երկխոսության մասնակիցների անունները ըստ այբբենական կարգով՝ Ռագիբ Զարաքօլու, Լավրենտի Բարսեղյան, Բասկին Օրան, Հակոբ Չաքրյան, Օրալ Չալիշլար, Ժիրայր Լիպարիտյան, Մեթե Թունչայ եւ Ժան-Կլոդ Քեբաբջյան։ Ակնկալվում է, որ օրվա վերջին երկխոսության մասնակիցները կընդունեն միացյալ հայտարարություն, որի հրապարակմանը կհետեւի մամլո ասուլիս, որին կմասնակցեն նաեւ «Ազգից» երկու թղթակիցներ՝ Արմինե Ադիլյանը եւ Համո Մոսկոֆյանը։

Մինչեւ նրանց թղթակցություններն ստանալը նկատել տանք մի քանի պարագա.

1) Միջոցառման ֆրանսերեն հրավիրագրում որպես վերտառություն նշված է «երկխոսություն Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ» (Dialogue entre la Turquie et l'Armenie) արտահայտությունը, մինչդեռ, մեր կարծիքով, այն պետք է կոչվի «երկխոսություն հայերի եւ թուրքերի միջեւ», քանզի մասնակիցներից որեւէ մեկը չի ներկայացնում որեւիցե երկիր, պետություն։

2) Սա առաջին հրապարակային երկխոսությունն է երկու ժողովուրդների ներկայացուցիչների միջեւ։ Հիշեցնենք, որ անցյալում հայերի եւ թուրքերի միջեւ եղել են մի շարք հանդիպումներ, սակայն ոչ հրապարակային։ Դրանցից թերեւս ամենանշանակալիցը տեղի է ունեցել 1977 թ.-ին Ժնեւի (Շվեյցարիա) մոտ, Թուրքիայի այն ժամանակվա արտգործնախարար Չաղլայանգիլի եւ հայ ավանդական 3 կուսակցությունների ներկայացուցիչների միջեւ՝ ՍԴՀՆչակյան կուսակցությունից՝ Ավետիս Դեմիրճյան, ՀՅԴաշնակցությունից՝ պրոֆ. Շավարշ Թորիկյան եւ Ռամկավար Ազատական կուսակցությունից՝ պրոֆ. Բարունակ Թովմասյան։ Չաղլայանգիլն այդ հանդիպման ժամանակ շեշտել է, որ տվյալ պահին ինքը չի ներկայացնում Թուրքիայի կառավարությունը եւ թե հանդես է գալիս «անձնական նախաձեռնությամբ»։

3) Այս բոլորի մեջ ամենահետաքրքրականը Ֆրանսիայի Սենատի նախագահի հովանավորությունն է, կարելի է ասել՝ նախաձեռնությունը։ Այն Սենատի, որը վերջերս 2 անգամ մերժել է հաստատել Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի որոշումը։ Ի՞նչն է ստիպել Քրիստիան Պոնսըլեին փոխելու իր, չասենք դիրքորոշումը, վերաբերմունքը Հայոց ցեղասպանության նկատմամբ։ Ֆրանսահայերի հզոր բողոքի ցույցե՞րը Սենատի ժխտողականության դեմ, Շառլ Ազնավուրի հրապարակային մերժո՞ւմը հուլիսի 14-ին՝ Ազգային օրվա առթիվ «Մարսելյեզը» երգելու Պոնսըլեի հրավիրած պաշտոնական ընդունելության ժամանակ, Շվեդիայի եւ, ինչ-որ չափով, Իսրայելի պաշտոնական նոր դիրքորոշո՞ւմը Հայոց ցեղասպանության փաստի ճանաչման վերաբերյալ, թե՞ անգամ Սենատի մերժումից հետո Ֆրանսիայից 2 միլիարդ դոլարի ռազմական ուղղաթիռներ գնելու մտադրությունից Թուրքիայի կառավարության հրաժարումը, ինչը, անկասկած, սառը ջուր թափեց Շիրակի կառավարության վրա եւ ցույց տվեց Անկարայի իշխանությունների իսկական դեմքը։

Առայժմ դժվար է որեւէ եզրակացության հանգել։ Այդ բոլորը ցույց կտա թե հստակվեն այսօրվա երկխոսության ավարտին կամ, ավելի հավանական է, ավելի ուշ։ Մինչ այդ պետք է արձանագրել հետեւյալը. ժակ Շիրակի Ֆրանսիան մնում է Թուրքիային Եվրամիության իսկական անդամի աթոռին առաջնորդող գլխավոր երկիրը, հետեւաբար աշխատելու է նաեւ այսօրվա երկխոսության նման միջոցառումներով Անկարային ապահովել եվրոպական չափանիշներին մոտիկ, ընդունելի մի կերպար։ Ի վերջո, չպետք է մոռանալ, որ Քրիստիան Պոնսըլեն հունիսի 6-ին հրապարակած հայտնի հայտարարության մեջ «գտել էր ելք» Թուրքիայի համար. «2000 թվականի թուրքերը, ասում էր նա, պատասխանատու չեն իրենց որոշ նախահայրերի արարքների համար»։

Ինչ վերաբերում է Թուրքիային, այսօրվա փարիզյան երկխոսությունն անկարելի է, որ առանց պաշտոնական Անկարայի համաձայնության կամ լուռ հավանության կազմակերպվեր Ֆրանսիայի Սենատի հովանավորությամբ։ Ոչինչ չի պարտավորեցնելու Անկարային, ցանկացած ժամանակ նա կարող է հայտարարել, որ երկխոսության թուրք մասնակիցներն այլախոհ մտավորականներ են, որոնց կարծիքն ինքը չի կիսում բնավ։

Համենայնդեպս, մեր կարծիքով, նման երկխոսությունները վնասակար չեն, պայմանով, որ դրանցից միակողմանիորեն օգտվողը Թուրքիան եւ թուրքերը, այս պարագայում՝ Ֆրանսիան, չլինեն...

ՄԻՋԱԴԵՊԱՅԻՆ

«Զվարթնոցի» միջադեպը անդրադարձ չի ունենա հայ-իրանական հարաբերությունների վրա

Երեկ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը ընդունեց Հայաստանում Իրանի դեսպան Մոհամադ Ֆարհադ Քոլեյնիին։

Վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանն իր մտահոգությունը հայտնեց վերջերս «Զվարթնոց» օդանավակայանում դեսպանի հետ տեղի ունեցած միջադեպի կապակցությամբ։ Նշվեց, որ դեպքի մանրամասներն ուսումնասիրելու նպատակով ստեղծված է կառավարական հանձնաժողով։ Երկուստեք վստահություն հայտնվեց, որ միջադեպն իր անդրադարձը չի ունենա հայ-իրանական հարաբերությունների վրա, ընդգծվում է ՀՀ կառավարության տեղեկատվության եւ հասարակայնության հետ կապերի վարչության մամլո հաղորդագրության մեջ։

Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին ինչպես երկկողմ ծրագրերը, որոնք այժմ իրականացվում են, այնպես էլ հետագա համագործակցության հեռանկարները։ Վարչապետի խոսքերով, հայ-իրանական համատեղ գործունեության դաշտը բավական ընդարձակ է եւ այսուհետ ռազմավարական գործընկեր երկրների հարաբերություններին պետք է հաղորդվի նոր որակ՝ ներգրավելով նոր գործոններ։ Կարեւորվեց տրանսպորտի, առեւտրի, էներգետիկայի, տնտեսության այլ ոլորտներում համագործակցությունն ավելի կազմակերպված եւ ընդգրկուն դարձնելու անհրաժեշտությունը։ Այս առումով առանձնակի ընդգծվեցին ՀՀ կառավարության կողմից Մեղրու ենթաշրջանում իրականացվող միջոցառումները։ Մոհամադ Քոլեյնին հավաստիացրեց, որ իրականում կողմը պատրաստակամ է ամենայնս աջակցելու այդ ծրագրին։ Նա նշեց, որ համատեղ նախագծերին առավել գործնական բնույթ հաղորդելու նպատակով առաջիկայում կստեղծվի միացյալ հանձնախումբ։

Հանդիպման մասնակիցները հայ-իրանական զարգացող հարաբերությունները որակեցին որպես տարածաշրջանում անվտանգության եւ կայունության ապահովման կարեւորագույն գործոններից մեկը։

Արկադի Ղուկասյանը վերադարձավ Ստեփանակերտ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Պրոֆ. Միքայելյանի անվան վիրաբուժության ինստիտուտում հետվիրահատական բուժումն ընդհատելով, հունիսի 16-ին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը Երեւանից վերադարձել է Ստեփանակերտ։

Ինչպես հայտնեցին ԼՂՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից, օդանավակայանում նախագահին դիմավորել են ԼՂՀ ԱԺ նախագահ Օլեգ Եսայանը, վարչապետ Անուշավան Դանիելյանը, կառավարության անդամները եւ պաշտոնատար այլ անձինք։

Նախագահ Արկադի Ղուկասյանի առողջական վիճակը բավարար է, եւ նա անցել է ծառայողական պարտականությունների կատարմանը։

Մինչեւ վերջնական ապաքինումը ԼՂՀ նախագահը կաշխատի բժշկական հսկողության ներքո։

Չեչնիայում հոգեւոր առաջնորդ է սպանվել՝ Կադիրովի կողմնակիցը

ՄՈՍԿՎԱ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Չեչնիայի Ուռուս-Մարտանի շրջանի մուսուլմանների հոգեւոր առաջնորդ իմամ Ումար Իդրիսովն անցած գիշեր սպանվել է Ուռուս-Մարտանի իր տանը։ Ինչպես հաղորդում է «Ինտերֆաքս» գործակալությունը, սպանվածը մուֆթի Ահմեդ Կադիրովի, որ նշանակվել է Չեչնիայի ժամանակավոր վարչակազմի ղեկավարի պաշտոնում, կողմնակիցն էր։ Չեչեն անջատականների հաղորդմամբ, նրանց առաջնորդներից մեկը՝ Շամիլ Բասաեւն, ընկել է ուղղաթիռային գնդակոծության տակ լեռնային անցումներից մեկի ժամանակ։ Մի քանի հրթիռներ պայթել են անմիջականորեն նրա կողքին։ Նրա ձին սպանվել է։ Ինքը՝ Բասաեւը չի տուժել։

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի նախագահ Իվանովի Բաքու այցի մանրամասները մնացին գաղտնի

Ըստ Ադրբեջանի՝ լեզգիական «Սադվալը» համագործակցում է Հայաստանի հատուկ ծառայությունների հետ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի նախագահ Սերգեյ Իվանովի Բաքու մեկօրյա այցի մանրամասները տակավին պահվում են գաղտնի։ Իվանովը, առանց լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների, հանդիպել է Ադրբեջանի արտգործնախարար Վ. Գուլիեւին։ Համաձայն «Թուրան» լրատվական գործակալության, քննարկվել են տարածաշրջանային անվտանգության հարցեր՝ համատեղ պայքար ահաբեկչության եւ անջատողականության դեմ։ Անվտանգության խորհրդի նախագահի հետ հանդիպմանը նախագահ Ալիեւը կարեւորել է Ռուսաստանի հետ հարաբերությունները՝ որակելով բարեկամական։ Սերգեյ Իվանովն ասել է, որ Հեյդար Ալիեւին սպասում են Մոսկվայում՝ մասնակցելու ԱՊՀ գագաթաժողովին։ Երկու երկրների Անվտանգության խորհուրդների միջեւ կնքվել է համագործակցության արձանագրություն։ Իվանովն Ադրբեջանցի իր պաշտոնակից Ռամիզ Մեհթիեւին հրավիրել է Մոսկվա։

Բաքվի թերթերը գրում են, որ վերջին մեկուկես ամիսներին սա Սերգեյ Իվանովի երկրորդ այցն էր Ադրբեջան։ «Զերկալո» թերթն այս առիթով նշում է, որ Ռուսաստանը ջանք չի խնայում վերականգնելու իր կորցրած դիրքերը Կասպիցի ավազանում։

Տես ▸ էջ 5

Սերժ Սարգսյան. «Հայ-ռուսական ռազմական համագործակցությունը մեծ հեռանկարներ ունի»

Հունիսի 18-ին Հայաստանի պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը Մոսկվա կմեկնի ԱՊՀ երկրների պաշտպանության նախարարների խորհրդի նիստին մասնակցելու։

«Ինտերֆաքսին» տված հարցազրույցում նա նշեց, որ հայ-ռուսական ռազմական համագործակցությունը հիմնված է 1997 թ. օգոստոսի 28-ի բարեկամության, համագործակցության ու փոխօգնության պայմանագրի վրա, իսկ բազմակողմ համագործակցության շրջանակներում՝ ԱՊՀ երկրների կոլեկտիվ անվտանգության պայմանագրի վրա։ Նախարարը հայտնեց, որ Բրյուսելում՝ ՆԱՏՕ-ի երկրների պաշտպանության նախարարների նիստի աշխատանքների ընթացքում ինքը ՌԴ նախարար Իգոր Սերգեեւի հետ պայմանավորվել է Մոսկվայում քննարկել ռուս-հայկական պայմանագրի որոշ ու դրույթներից բխող մի շարք հարցեր, «մանավանդ որ ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ռուսաստանի քաղաքական նոր ղեկավարներն առիթ ունեին արտահայտվելու ռուս-հայկական ռազմական համագործակցությունը խորացնելու եւ նոր երանգներով հարստացնելու օգտին»։ Նրա կարծիքով, թեեւ այդ համագործակցությունն այսօր բարձր մակարդակի վրա է, ունի ընդլայնման հեռանկար ու ներուժ։ Խոսքը համագործակցության զարգացման տեմպերի խթանմանը եւ արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված քայլերի մասին է, ավելացրեց նա։

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Հայաստանում «Ինտերֆաքսի» թղթակից

ընթացիկ

Մասնավոր բիզնեսը պետք է «ակտիվ ու ագրեսիվ ձեւով» պաշտպանվի, պետությունն էլ՝ օգնի նրան

Եզրակացրեց ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը՝ այցելելով «Գրանդ Քենդի» ու տեսնելով նրա «քաղցր գործերը»

«Գրանդ Քենդի» այցելողի առաջին տպավորությունը քաղցր է. թվում է, թե քաղցրացրած են նույնիսկ գործարանի պատերն ու աստիճանները, քաղցր, ու ոչ միայն քաղցր, համերով է հագեցած նաեւ օդը։ Երեկ ՀՀ նախագահն էլ թերեւս ունեցավ այդ զգացողությունը՝ այցելելով այս գործարան։ Հանդիպելով ու զրուցելով աշխատակազմի հետ, նա՝ կատակով եզրափակեց. «Քաղցր գործի մեջ եք էլի»։ Գործարանից փչող տարբեր սուր հոտերն ու օդը չխանգարեցին պրն Քոչարյանին մանրամասն ծանոթանալու բոլոր արտադրամասերի (կարամելի, բիսկվիտի, կոնֆետի ու շոկոլադի) աշխատանքին ու պատրաստման տեխնոլոգիային։ Նա հատկապես երկար կանգ առավ շոկոլադի արտադրամասում ու մանրամասն զննեց, համտեսեց բազմատեսակ շոկոլադները, հետո, ինչպես կատակով խոստովանեց լրագրողներին, պարզեց նաեւ մանկուց իր համար առեղծված դարձած մի երեւույթ՝ «ինչպե՞ս է ջեմը լցվում կոնֆետի մեջ»։ Այս ամբողջից հետո Ռ. Քոչարյանն ու «Գրանդ Քենդիի» նախագահ Հրանտ Վարդանյանը մոտ մեկուկես ժամ առանձնազրույց ունեցան՝ վերջում տպավորություններն ի մի բերելով դրսում սպասող լրագրողների հետ։

Ռ. Քոչարյանը համտեսում է Հ. Վարդանյանի (կոստյումով) առաջարկած կոնֆետը։

«Մենք պարտավոր ենք օժանդակել մեր խոշոր հարկատուներին»

Այսպիսին է նախագահի կարծիքը ՀՀ առաջին հարկատուի՝ պրն Վարդանյանի հետ զրույցից հետո։ «Գրանդ» խումբը, որի մեջ մտնում է նաեւ «Գրանդ Քենդին», պետության երրորդ խոշոր հարկատուն է, իսկ որպես մասնավոր բիզնես՝ առաջինը։ «Գրանդ Քենդին», որի «նախորդը»՝ հրուշակեղենի-մակարոնի կոմբինատը, մոտ 10 տարի անգործության էր մատնված, մի քանի ամսում սկսեց մեծ թափով աշխատել ու գրավել տեղական շուկան։ Գործարանում արդեն կատարվել է մոտ 1,9 մլն դոլարի ներդրում, որը մինչեւ տարեվերջ, նոր սարքավորումների ներդրմամբ, կհասնի մոտ 4 մլն-ի։ ՀՀ նախագահը կարծում է, որ մասնավոր բիզնեսմենները պետք է միշտ ակտիվ ու ագրեսիվ ձեւով պաշտպանեն իրենց (թերեւս, ակնարկելով նաեւ ԳՏ նախագահին)։ Նա միանգամայն նորմալ է համարում մասնավորի անընդհատ դժգոհությունները հարկային ծանր բեռից, որին, սակայն, վերաբերվում է ոչ միանշանակ. հարկային բեռը թեթեւացնելը միայն կառավարության խնդիրը չէ, այլեւ ԱԺ-ի։ Մասնավորը միշտ պետք է պահանջի հարկային բեռի ծանրացման մասին, պետությունն էլ այնպես կարգավորի այդ խնդիրը, որ արտադրողն ի վիճակի լինի իսկապես արդյունավետ աշխատելու, բայց, ըստ նախագահի, կա նաեւ հարցի երկրորդ կողմը՝ պետությունը հարկային բեռի նվազեցման հետ մեկտեղ չպետք է մոռանա իր պարտավորությունները բանակ պահելու, պետական համակարգի ֆինանսավորման ու սոցիալական խնդիրներ լուծելու եւ գնահատի այն նվազագույն հարկային բեռը, որով ուղղակի չձախողվի իր սոցիալական քաղաքականության մեջ։ «Արդար, ճիշտ, արտադրությունը խթանող հարկային քաղաքականություն», այս է ՀՀ նախագահի հարկային քաղաքականության կարգախոսը։ Պրն Քոչարյանը ռեալ դիրքորոշում ունի նաեւ ձեռնարկությունների բազմաթիվ ու բազմատեսակ, չափն անցած ստուգումների խնդրում, որի մասին օրենքը ստորագրել է անցյալ շաբաթ։ «Ստուգողների թիվը մեծ է։ Մի կողմից հնարավոր չէ նրանց թիվը փոքրացնել, քանի որ ստուգելու անհրաժեշտություն կա, բայց պետք է հստակ օրենքով կանոնակարգվեն ստուգումները, որպեսզի բյուրոկրատական կամայականությունները հասցվեն մինիմումի», ասաց նա։ Հայաստանում բիզնեսը պետք է ոտքի կանգնի, կարծում է նախագահը, որի համար լավագույն օրինակներից մեկն էլ «Գրանդ Քենդին» է։ Ինչ վերաբերում է «Գրանդ տոբակոյի» «մենաշնորհին» տեղական շուկայում, ու դրան հետեւող «Գրանդ Քենդի»-ին, որի հավակնությունները եւս մեծ են շուկայում, ապա, ըստ պրն Քոչարյանի, նման մենաշնորհի խնդիր չկա։ Պետությունը ոչ մեկին ոչ խանգարում է, ոչ էլ առավելություններ տալիս։ Պարզապես շուկան այնքան փոքր է, որ արտադրությունը պետք է ունենա տրամաբանական ծավալներ, այլ ոչ թե նույն ոլորտի 10 գործարան կառուցվի։ Բացի դրանից՝ «մենք պետք է գնահատենք նաեւ մեր ներքին գերակայությունները» ու նաեւ այն հանգամանքը, թե տվյալ բիզնեսն ինչպիսի՞ դրական ազդեցություն է թողնում նաեւ մյուս ոլորտների զարգացման վրա։ Նախագահը շեշտեց «Գրանդ տոբակոյի» դրական ազդեցության մասին հատկապես գյուղատնտեսության վրա, որտեղ ստեղծվել են հազարավոր աշխատատեղեր. այս տարի մթերվելու է մոտավորապես այնքան ծխախոտ, ինչքան մթերվում է խաղող։ ՀՀ նախագահը անդրադարձավ նաեւ ներկայումս գործող տեղական խմիչքների ցուցահանդեսին, որն ապացույց է այս բնագավառի զարգացման։ Ըստ նրա, յուրաքանչյուր գինու շշի ետեւում պետք է տեսնել հազարավոր աշխատատեղեր գյուղում։ Այս կարեւոր հանգամանքի գիտակցումից հետո պետությունն ուղղակի պարտավոր է նման աշխատող ձեռնարկությունների ստեղծմանն ու զարգացմանը աջակցել, լսել խոշոր հարկատուների կարծիքը, ինչին եւ հետեւողականորեն հետեւում է ՀՀ նախագահը։ Երեկվա այցը «Գրանդ Քենդի» մեկ անգամ եւս ապացուցեց նախագահի բազմիցս ասված մի արտահայտությունը՝ «բիզնեսմենների ու ներդնողների «տանիքը» պետք է լինի պետությունը՝ ի դեմս նախագահի»։

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

Ըստ «Միջազգային համաներման»՝ Հայաստանում կա մահվան դատապարտված 31 բանտարկյալ

ԼՈՆԴՈՆ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ «Միջազգային համաներման» ամենամյա զեկույցում նշվում է, որ բանակում ծառայելուց խույս տալու համար 1999 թ. ընթացքում Հայաստանում ազատազրկման է դատապարտվել առնվազն 9 մարդ, գրանցվել են կտտանքների եւ բանտարկյալների նկատմամբ պատժիչ այլ գործողությունների դեպքեր։ Առնվազն մեկ մարդ զոհվել է բանտում դաժան ծեծից։ 1999թ. 3 մարդ մահվան է դատապարտվել, իսկ ընդհանուր առմամբ ՀՀ-ում կա մահվան դատապարտված 31 բանտարկյալ։ Նշվում է նաեւ, որ Հայաստանում վերջին տարիներին ոչ մի մահապատիժ ի կատար չի ածվել։ Այս մասին հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը։

Ըստ զեկույցի, անցած տարվա մայիսի խորհրդարանական ընտրություններում նախորդ քվեարկությունների համեմատ ավելի քիչ խախտումներ են գրանցվել։

Նշվում է, որ սեպտեմբերի 30-ին նախնական կալանքի վայրում ծեծվելու հետեւանքով մահացել է սպա Արտյուշ Ղազարյանը, որը ձերբակալվել էր կաշառակերության մեղադրանքով։ Անցած տարվա փետրվարին ՀՀ նախագահ Քոչարյանը հանդիպել է բանակում զոհված զինծառայողների ազգականներին, խոստացել դատապարտել հանցագործություններն ու հավաստիացրել, որ իրավապահ մարմինները ջանք չեն խնայի նրանց բացահայտելու ու մեղավորներին պատժելու համար։ Նմանօրինակ հավաստիացումներ է տվել նաեւ զինվորական դատախազությունը։ Նշվում է, որ անցած տարվա ընթացքում Հայաստանում շուրջ 80 սպա պատասխանատվության է կանչվել ենթակաների նկատմամբ պատժիչ գործողություններ կիրառելու համար։

ՄՈՍԿՎԱ

Ստեղծվեց «Ռուսաստանի հայերի միություն» կազմակերպությունը

ՄՈՍԿՎԱ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հունիսի 16-ին Մոսկվայում բացվեց «Ռուսաստանի հայերի միություն» (ՌՀՄ) հասարակական կազմակերպության հիմնադիր համագումարը։ Համագումարի մասնակիցներին հղած ուղերձում Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը մասնավորապես նշում է. «Մենք գնահատում ենք Ռուսաստանի հայ քաղաքացիների հավասարակշռված ու խոհեմ դիրքորոշումը հասարակության զարգացման կարեւոր հարցերում»։ Համագումարին իր ողջույնն է հղել նաեւ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը։

Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի Ռուսաստանում բնակվում է 2,5 մլն. հայ։ Ռուսաստանի Պետդումայի փոխխոսնակ Արթուր Չիլինգարովը, որը նախագահում էր համագումարում, իր ելույթում նշել է, թե ՌՀՄ-ի ստեղծումը պատմական նշանակություն ունի Ռուսաստանի հայերի համար։

Համագումարը կայացավ Մոսկվայի ամենաշքեղ հյուրանոցներից մեկի՝ «Պրեզիդենտ հոթելի» դահլիճում։ Համագումարին ներկա էին ՌԴ 44 սուբյեկտների հայ համայնքները ներկայացնող 172 պատվիրակներ, տարբեր, գլխավորապես հայկական հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններ ներկայացնող 60 հյուրեր, ինչպես նաեւ մեծ թվով լրագրողներ։ Նախագահությունում էին Հայ Առաքելական եկեղեցու Նոր Նախիջեւանի ու Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ Տիրան արք. Կյուրեղյանը, ՌԴ-ում ՀՀ դեսպան Սուրեն Սահակյանը, Մոսկվայի հայ համայնքի նախագահ Նորայր Թեւանյանը, հայտնի քաղաքագետ Անդրանիկ Միհրանյանը, հայտնի ֆուտբոլային մարզիչ Նիկիտա Սիմոնյանը, Ռուսաստանի խոշորագույն հայ համայնքների ղեկավարները։ ՌՀՄ-ի ստեղծումը ողջունել են նաեւ Ռուսաստանի խորհրդարանի երկու պալատների խոսնակները, ՌԴ վարչապետ Միխայիլ Կասյանովը, Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովը։ Հիմնական ելույթով հանդես եկավ Ռուսաստանի հայերի կազմկոմիտեի անդամ ակադեմիկոս Սամվել Գրիգորյանը։

Համագումարի գլխավոր գաղափարն էր ռուսահայության մեկ միասնական կազմակերպություն ունենալը։ ՌՀՄ-ի հիմնադիրները, ըստ «Ազատության» թղթակցի, մշուշոտ պատկերացում ունեն իրենց անելիքների մասին։ Մասնավորապես ենթադրվում է, որ ՌՀՄ-ի անելիքներից գլխավորը պետք է լինի ռուսահայ համայնքների միջեւ լրատվական կայուն կապ հաստատելն ու պահպանելը, ընդհանուր քաղաքականության մշակումն ու անցկացումը, սեփական տպագիր օրգանի, նույնիսկ նաեւ սեփական ռադիոկայանի ու հեռուստատեսության միջոցով։

ՌՀՄ-ի խորհուրդն ընտրվեց ցուցակով եւ միաձայն։ Նրանում ի պաշտոնե ընդգրկված են միությանն անդամակցող բոլոր համայնքների ու տեղական այլ կառույցների ղեկավարները, ինչպես նաեւ որեւէ կազմակերպություն չներկայացնող շուրջ 20 անհատներ։ Խորհուրդը ՌՀՄ նախագահ ընտրեց երիտասարդ ձեռնարկատեր, «Համաձայնություն» ՓԲԸ նախագահ Արա Աբրահամյանին։ Նա «Ազատությանը» հայտնել է, թե ռուսահայությանը համախմբելու նախորդ բոլոր փորձերը ձախողվել են որոշ առարկայական պատճառներով, քանի որ 1992-1993 թթ. հայ հասարակությունը դեռ պատրաստ չէր համայնքի համախմբմանը տնտեսապես ու հոգեբանորեն։ Իսկ այժմ պայմաններն այլ են եւ, ըստ նրա, այժմ կստացվի, քանի որ «մենք բոլորս մեկ ընդհանուր նպատակ ունենք, գործում ենք կազմակերպված, վայելում ենք տարածաշրջանների բոլոր հայկական գաղութների աջակցությունը»։

Հնարավոր է Աթենք-Երեւան-Թեհրան չվերթի գործարկում

Հայաստան-Հունաստան-Իրան եռակողմ համագործակցության շրջանակներում տրանսպորտի եւ հաղորդակցության կոմիտեն երեկ Երեւանում փոխըմբռնման հուշագրի ստորագրումով ամփոփեց երկօրյա աշխատանքները։ Հուշագիրը վերաբերում է ավտոտրանսպորտի, հաղորդակցության, օդային տրանսպորտի բնագավառներին։

«Հուշագրի ստորագրմանը հետեւող առաջին քայլը կլինի համակցված բեռնափոխադրումների ուղղությամբ։ Հունաստանը խոստացավ այս ծրագրում ներառել նաեւ ծովային փոխադրումներ», նշեց հայկական պատվիրակության ղեկավար, ՀՀ տրանսպորտի եւ հաղորդակցության փոխնախարար Աշոտ Գրիգորյանը։

Երեք երկրների պատվիրակները համաձայնել են հնարավորինս հեշտացնել իրենց տարածքներով տարանցիկ փոխադրումների ընթացակարգերը, հեշտացնել համատեղ տրանսպորտային ձեռնարկությունների ստեղծմամբ շահագրգիռ ընկերությունների աշխատանքը։ Հաղորդակցության ոլորտի հետ կապված հետաքրքրական է Աթենք-Երեւան-Թեհրան արագագործ տարանցիկ մայրուղու անցկացման ծրագիրը՝ օպտիկաթելային մալուխի միջոցով։ Ինչպես պարզաբանեց Ա. Գրիգորյանը, դա բարձր թողունակություն ունեցող գիծ է, , կապի ամենաարդիական միջոցներից է եւ պիտի կապի փաստորեն Արեւելքը Եվրոպային։ Օդային տրանսպորտի բնագավառում նախատեսվում է Աթենք (Սալոնիկ)-Երեւան-Թեհրան երթուղու համատեղ շահագործում։

Հանդիպմանը քննարկվել են նաեւ երեք երկրների օդային ծառայությունների ցանցը միացնելու հնարավորությունները՝ որպես ուղեւորների եւ բեռների տեղափոխման հանգույցներ Արեւմուտքից Արեւելք եւ հակառակը՝ տարանցիկ երթեւեկության համար։ Համաձայնություն է ձեռք բերվել նաեւ հունական եւ իրանական փորձագետների կողմից ուսուցողական ծրագրեր անցկացնել նշված բնագավառների մասնագետների համար։

Սա տրանսպորտի եւ հաղորդակցության կոմիտեի երրորդ հանդիպումն էր եւ հաջորդում էր 1997-ին Աթենքում, 1999-ին Երեւանում կայացած հանդիպումներին։ Մյուս նիստը նախատեսվում է 2001-ի առաջին եռամսյակում՝ Թեհրանում։

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

■ *«Արմենիա» հյուրանոցի աշխատակիցները կվերապատրաստվեն ԱՄՆ-ում։ «Արմենիա» հյուրանոցի շուրջ 20 աշխատակից շուտով կմեկնի ԱՄՆ՝ «Մարիոթ» հյուրանոցային ընկերության տարբեր հյուրանոցներում աշխատելու։ Ինչպես հայտնի է, «Մարիոթ ինտերնեշընըլը» մեկ տարուց ավելի կառավարում է սեփականաշնորհված «Արմենիա» հյուրանոցը եւ վերապատրաստման ծրագիրը իրականացնում է «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցային համալիրի կայացման ծրագրի շրջանակներում։ «Արմենիայից» ստացված մամլո հաղորդագրության համաձայն, ԱՄՆ մեկնող հյուրանոցի աշխատակիցները 18 ամիս հնարավորություն կունենան աշխատելու «Մարիոթ» հյուրանոցներում եւ ձեռք կբերեն աշխատանքային փորձ։ Վերոհիշյալ վերապատրաստման ծրագիրն իրականացվում է Գործնական վերապատրաստման միջազգային միության հետ համատեղ։*

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Թ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ստեփանակերտը հոգսերի տեղապտույտում

Հարցազրույց Ստեփանակերտի քաղաքապետի պաշտոնակատար, «Արմենական» կուսակցության նախագահ Բորիս Առուշանյանի հետ

Պարոն Առուշանյան, մեր զրույցը թերեւս սկսենք ֆինանսականից. ի՞նչ վիճակում է գտնվում քաղաքը:

– Քաղաքապետարանը ծանր ժառանգություն է ստացել եւ այսօր գտնվում է ֆինանսական ծանր կացության մեջ՝ նախորդ տարվանից մնացած բյուջետային պարտքերը մի կողմից, մեր ենթակայության տակ գտնվող հիմնարկ-ձեռնարկությունների պարտքերը մյուս կողմից: Ոչ մի դրամ գումար չկա թե՛ ապարատի արտաբյուջետային եւ թե՛ «Ստեփանակերտ» հիմնադրամի հաշիվներում:

– Ինչպե՞ս հասկանալ...

– Փորձեմ մեկնաբանել այսպես: Մայրաքաղաքի բյուջեն ձեւավորվում է եւ պետության կողմից տրված լրավճարների, եւ տեղական տուրքերի միջոցով: Ուղղակի բյուջեի գերածախս է կատարվել, ավելի ճիշտ՝ եղած միջոցները բյուջեի շրջանակներում չեն ծախսվել: Գոյացած պարտքերը ծանրացել են այս տարվա վրա: Իսկ ներկա պայմաններում դժվար է միաժամանակ եւ պարտքերը մարել, եւ կատարել մեր հանապազօրյա աշխատանքը: Ստեղծված իրավիճակը հետեւանք է վատ տնտեսավարման եւ սխալ սակագնային քաղաքականության:

– Դուք ունե՞ք իրավիճակից դուրս գալու ծրագիր:

– Իմ տեսանկյունով կա ելքի 2 տարբերակ: Առաջինը, այսպես կոչված, ռուսաստանյան տարբերակն է, որը վերջերս առաջարկել է ՌԴ նախագահ Վ. Պուտինը: Այս դեպքում սակագները պետք է հաշվարկվեն այնպես, որ համապատասխանեն իրական ծախսերին, իսկ բնակչության անվճարունակ խավերը ստանան համապատասխան փոխհատուցում: Երկրորդ տարբերակն այն է, որ սակագները համապատասխանեն բնակչության սոցիալ-տնտեսական հնարավորություններին: Այս դեպքում էլ հիմնարկ-ձեռնարկություններն առաջացած տարբերությունները պիտի լրավճարի ձեւով ստանան պետությունից: Կարծում եմ, խնդրի լուծումը կգտնենք ինչպես ներքին ռեսուրսների սահմաններում, այնպես էլ արտաքին միջոցների ներգրավմամբ:

– Այսինքն՝ հույսներդ դնում եք ներդրումների՞ վրա:

– Անշուշտ: Եվ ներդրումների, եւ հիմնադրամների, եւ խոշոր պետական ծրագրերի միջոցով: Հարկավոր է ակտիվորեն ներգրավել նաեւ տեղական գործարար խավին, որի ներուժը պարզապես մինչեւ հիմա անտեսվել է: Ուզում եմ ասել՝ պետական եւ մասնավոր ուղղությունները պիտի զուգահեռ գործեն:

– Պատերազմական գործողությունների ժամանակաշրջանում Ստեփանակերտը բազմաթիվ «վերքեր» էր ստացել: Կարելի՞ է դրանք հիմնականում ապաքինված համարել:

– Որոշ առումով այո: Վերաբերում է բացառապես մայրաքաղաքի ծայրամասերին, որտեղ ոչ միայն չեն լուծվել նմանատիպ խնդիրները, այլեւ նույնիսկ ավելի են խորացել: Վերջերս վարչապետ Ա. Դանիելյանի հետ եղել ենք ծայրամասային թաղամասերում, ծանոթացել ճանապարհների, ջրմուղ-կոյուղու, գազա-ջրա-էլեկտրամատակարարման վիճակին: Պրոբլեմները շատ են:

– Որո՞նք են մայրաքաղաք Ստեփանակերտի գլխավոր հոգսերը:

– Դրանք այնքան շատ են, որ պարզապես դժվար է զանազանել երկրորդականներից: Ընդհանրացված ասեմ՝ կապված են բարեկարգման եւ կոմունալ ծառայությունների հետ: Իհարկե, խիստ կարեւոր է նաեւ նախկինում գործող ձեռնարկությունների վերագործարկումը, որով մասամբ կլուծվեր նաեւ գործազրկության պրոբլեմը: Այս խնդիրը դուրս է գալիս քաղաքային շրջանակներից: Կառավարությունն էլ շահագրգռված է այս խնդրով եւ, կարծում եմ, պետք է կոորդինացնել բոլոր ուժերը, որպեսզի արդյունքների հասնենք:

– Վերջին 10 տարում Ստեփանակերտում ոչ մի բարձրահարկ բնակելի շենք չի կառուցվել, բացառությամբ որոշ նպատակային շենքերի: Բնականաբար, մեծացել է նաեւ բնակարանային հերթը: Ինչպե՞ս եք լուծելու այդ խնդիրը:

– Դա, իրոք, լուրջ հարց է: Ստեփանակերտում կան տարբեր տեսակի բնակարանային հերթեր: Օրինակ, արտահերթ՝ մի քանի տասնյակ մարդով, արտոնյալ հերթ՝ մի քանի հարյուր մարդով եւ ընդհանուր հերթ, որում գրանցված են մի քանի հազար մարդ: Բնակարանային հաշվառման կանգնածների թիվը մեծ է: Նրանց բոլորին ապահովելու համար դարձյալ համալիր մոտեցում է պետք:

– «Արմենական» կուսակցության առաջնորդին քաղաքապետի պաշտոնում նշանակելը կարելի՞ է համարել քաղաքական նվաճում:

– Քաղաքապետի պաշտոնում նշանակելիս, թերեւս, հաշվի են առնվել եւ իմ անձնական հատկանիշները, եւ մեր կուսակցության քաղաքական կշիռը: Չմոռանանք նաեւ, որ ես Ղարաբաղի ամենամեծ ձեռնարկության էլեկտրատեխնիկական գործարանի տնօրենն եմ եղել, ԼՂՀ նախարարների խորհրդի նախագահի առաջին տեղակալը... Մեր կուսակցության շահերը համընկնում են հանրապետության իշխանությունների բարեփոխումների նոր կուրսին, եւ դա նպաստում է երկրի կայացման գործընթացին առավել գործնականորեն առնչվելուն: Չեմ հրաժարվի քաղաքապետի ընտրություններին մասնակցելուց, եթե, իհարկե, դրանք նշանակվեն առաջիկայում: Դա կախված է արդեն նոր խորհրդարանից՝ ընտրովի՞ կորոշեն քաղաքապետի պաշտոնը, թե՞ նշանակովի:

– ԼՂՀ ԱԺ պատգամավորական ընտրություններում «Արմենական» կուսակցությունն առաջադրել է ընդամենը 3 թեկնածու: Դա քիչ չէ՞ մի կուսակցության համար:

– Թեպետ մենք կուսակցական ցուցակով առաջադրել ենք 3 թեկնածու, սակայն պաշտպանելու ենք եւս 7 հոգու, որոնք հարում են մեր կուսակցությանը:

– Դուք եղել եք ԱԺ նախորդ երկու գումարումների պատգամավոր: Երկրորդ գումարման մասին Ձեր կարծիքն ինչպիսի՞ն է:

– Սկզբնական փուլում խորհրդարանն իր բարձրության վրա չէր, բայց աստիճանաբար գտնելով իր տեղը, առանձնապես վերջին մեկ տարում կարողացավ դրսեւորվել արժանվույնս: Ներքաղաքական լարվածության ժամանակաշրջանում խորհրդարանը թույլ չտվեց, որ ավելի սրվի իրավիճակը, չենթարկվեց խուճապի: Այս առումով ես բարձր եմ գնահատում խորհրդարանի գործունեությունը, փորձը: Հուսով եմ, երրորդ խորհրդարանն այդ փորձն օգտագործելով, ավելի կբարձրացնի օրենսդրական մարմնի դերը երկրի կայացման գործընթացում, ու կկատարելագործվի պետական կառավարման մեքենան:

Հարցազրույցը վարեց
ՆՈՐԻԿ ԱՐՇԱԿՅԱՆԸ
Ստեփանակերտ

Սնանկացման դեպքում դատավորի նախընտրելի դեղատոմսն առողջացման ծրագիրն է

Անցել են այն ժամանակները, երբ պարտատերը որոշակի պարտականության դիմաց պարտապանին փոխհատուցում էր անձով, ոչ թե գույքով: Խորհրդային տարիներին դարձյալ սնանկացման մասին օրենքի անհրաժեշտությունը չի զգացվել, քանի որ ամեն ինչ պլանավորվում էր պետականորեն: 95 թ.-ին ՀՀ խորհրդարանը սնանկացման մասին առաջին օրենքներն ընդունեց, որոնց վրա հիմնվելով «Սնանկացման հարցեր» թեմայով իր դասախոսությունն էր կազմել ՀՀ տնտ. գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավոր Անատոլի Մաթեւոսյանը: Հունիսի 16-ին, Թեքեյան կենտրոնում ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության եւ «Քեմոնիքս ինթերնեշնլի» նախաձեռնությամբ հրավիրված այս սեմինարը նպատակ ուներ ավելի անմիջական դարձնել դատավոր-լրագրողներ հանդիպումները:

Պրն Մաթեւոսյանի ասելով, ձեռնարկությանը կամ ֆիզիկական անձին սնանկացված ճանաչելն այնքան հեշտ չէ, եւ անօրինականորեն այդ քայլին գնալը քրեորեն դատապարտելի արարք է: Սնանկ ճանաչելու համար որոշակի պահանջներ կան եւ դրանք բավարարելուց հետո միայն դատարանը պետք է մտածի ինչպե՞ս վարվել պարտապանի հետ՝ վաճառե՞լ ունեցվածքը, առողջացման ծրագի՞ր ներկայացնել, որը ենթադրում է լրացուցիչ ներդրումներով վերականգնել կորուստը, թե՞ հաշտության ծրագիր առաջարկել: Բանախոսի ասելով, միշտ նախընտրելի է առողջացման ծրագրի կիրառումը, որն աշխատատար պրոցես է եւ կարող է տեւել մինչեւ 2 տարի:

Պրն Մաթեւոսյանը տեղեկացրեց, որ սնանկացման վերաբերյալ առաջին գործերը Հայաստանում քննվել են 96–97 թթ.-ին եւ տարեկան մոտ 120 գործ է քննվել: Սակայն, 180–200 գործ կասեցված է օրենքների միջեւ հակասությունների առկայության պատճառով: Տնտեսական գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավորի զեկույցի ընդհանուր բովանդակությունից դատելով, նա թերեւս կողմ չէր կազմակերպությունների միանգամից սնանկ ճանաչելուն, սակայն հիշողությանը ապավինելով նշեց, որ տարեկան քննված մոտ 120 գործերի 90 տոկոսը սնանկ են ճանաչվել ու լուծարվել: Այս միտքը նա հիմնավորեց տարբեր երկրներում տնտեսական կամ սնանկացման դատարանների գործելաոճը վկայակոչելով:

Դահլիճից տեսակետներ հնչեցին, որ սնանկացման օրենքը Հայաստանում չի գործում եւ այն թղթի համար է: Ինչպես չգործեց այդ օրենքը մասնավոր բանկերի դատավորների դեպքում, երբ բավարարվեցին միայն տնօրենների քրեական պատասխանատվության ենթարկվելով: Բանախոսի պատասխանը միանշանակ էր՝ եթե ձեռնարկատերը կամ ֆիզիկական անձը չի դիմում սնանկ ճանաչվելու համար՝ քրեական պատասխանատվության է ենթարկվում: Ավելացրեց, որ վերջին շրջանում մի քանի բանկեր սնանկ են ճանաչվել:

Ս. Պ.

ԳՅՈՒՄՐԻ

Սրանց ավելն ուրույն է ավլում

Գյումրիի տրոլեյբուսային վարչությունը քաղաքի այն եզակի հիմնարկություններից է, որ կարողացավ 88-ի աղետալի երկրաշարժից հետո շատ կարճ ժամանակահատվածում վերականգնվել եւ շարունակել նորմալ, ռիթմիկ աշխատանքը: Վարչությունում աշխատում էին շուրջ 100 մարդ, ասել է թե՝ 100 ընտանիք սոցիալական ծանր պայմաններում ապահովված էին հանապազօրյա հացով:

Մինչեւ 1999 թ. դեկտեմբերի 1-ը վարչության գործերը կարծես թե վատ չէին: Ճիշտ ժամանակին տրվում էր աշխատավարձ, ժամանակին վճարվում էր օգտագործված էլ. էներգիայի արժեքը, կատարվում էին հարկային վճարումներ, ձեռք էին բերվում պահեստամասեր: Յուրաքանչյուր տարի ավանդը բանվոր-ծառայողներին որոշակի գումար էր տրվում՝ ձմռան վառելիքի համար:

Սակայն վիճակը շեշտակի փոխվեց 1999 թ. դեկտեմբերի 1-ից, երբ նորընտիր քաղաքապետը գրչի մի հարվածով ազատեց ձեռնարկության տնօրենին: Կարծում ենք, մեկնաբանություններն ավելորդ են, նա իր թիմից չէ: Տնօրեն նշանակվեց Միշա Մովսիսյանը (Կոլի Միշա), որի նախկինում ղեկավարած ՍՏՉ-2 ձեռնարկությունից երեւի միայն անունն է մնացել: Իսկ փոխտնօրեն նշանակվեց քաղաքապետի եղբայրը՝ նախկինում ոչ մի տեղ չաշխատած, միջնակարգ կրթությամբ, «թաղային հեղինակություն» Անդրանիկ Ղուկասյանը: Նրանց նպատակը բնավ էլ աշխատանքային հաջողություններն ամրապնդելը չէր եւ ոչ էլ գյումրեցիների հոգսերով մտահոգվելը, այլ իրենց մասին մտածելը, իրենց մարդկանց աշխատանքի տեղավորելը: Քաղաքապետին դուր չեկավ նաեւ գլխավոր ինժեները, որին ազատեցին երկու ամիս անց:

Եվ ստեղծվեց այն տխուր իրավիճակը, որ մինչ օրս տիրում է ձեռնարկությունում: Ձնագնդի պես գլորվելով՝ աճեց էլ. էներգիայի պարտքը (շուրջ 6–7 մլն դրամ երեք ամսում), աշխատավարձ վճարվում է ուշացումներով, կոլեկտիվը բարոյահոգեբանական ընկճվածության մեջ է:

Երեք ամիս հետո քաղաքապետը, ցանկանալով շտկել ստեղծված անմխիթար վիճակը, աշխատանքից հեռացրեց իր նշանակած տնօրենին եւ փոխտնօրենին, որոնք կոլեկտիվին «ժառանգություն» թողեցին միայն հսկայական պարտքեր՝ շուրջ 8–9 մլն դրամ: Սակայն դրանից հետո էլ նշանակեց իր թիմակիցներից մեկին, որը խոստացել էր քաղաքապետին 2–3 ամսում հիմնովին շտկել իրավիճակը: Սակայն ի՞նչ կարող է անել աշխատանքային փորձ չունեցող, «բիրժայում» դրամ-դոլարի վաճառքով զբաղվող, բարձրագույն կրթություն չունեցող մի մարդ, որի համար վարչության տնտեսական շատ հարցեր մշուշոտ են, անհասկանալի: Իսկ սայլը տեղից այդպես էլ չի շարժվում: Դարձյալ ուշանում է աշխատավարձը, չեն վճարվում էներգիայի պարտքը, ջրմուղ-կոյուղու վարձը, իսկ աշխատանքային կարգապահության մասին խոսելն ավելորդ է:

Քաղաքապետարան դիմել չարժե, որովհետեւ յուրաքանչյուր ճիշտ դիտողություն կամ կարծիք մեր ասվածավախ քաղաքապետը որակավորում է որպես սասանայի կազմակերպած գործ: Իսկ մարզպետ պրն Փիրումյանին էլ երեւի ոչ մարդն է հետաքրքրում, ոչ էլ՝ Գյումրին, իր պաշտոնավարության 8 ամսում երբեւէ չհիշեց, որ Գյումրիում կա տրոլեյբուսային վարչություն՝ ուղեւորներին էլեկտրատրանսպորտով ապահովող, որն ունի իր հոգսերը, ցավերը, որտեղ աշխատողն ուշադրության եւ օգնության կարոտ գյումրեցին է:

Այսպիսով ստացվում է, որ ստեղծելու փոխարեն ունեցածը ոչնչացնում ենք: Բայց մինչեւ ե՞րբ:

ԱՍՏՂԻԿ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Ամերիկահայ երիտասարդների խումբն այցելեց Գյումրի

Եվ ծանոթացավ ՀՕՖ-ի շինկառույցներին

Արդեն հինգերորդ տարին է Հայ առաքելական եկեղեցու ԱՄՆ Արեւելյան թեմի Հայ օգնության ֆոնդի նախաձեռնությամբ ու կազմակերպմամբ ամերիկահայ երիտասարդների խումբ է այցելում մայր հայրենիք: Նպատակը ծանոթանալն է ոչ միայն Հայաստանին, նրա տեսարժան վայրերին, այլեւ բարեգործական այս

կազմակերպության հայրենաշեն գործունեությանը: Ու քանի որ այդ գործունեության կարեւոր հասցեներից մեկն էլ Գյումրին է, այս օրերին հայրենիքում գտնվող երիտասարդների հերթական խումբը երեկ այցելեց այստեղ՝ ուղեկցությամբ ՀՕՖ-ի գործադիր տնօրեն Սիմոն Եզնիկ Բալյանի եւ հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրեն Գրիգոր Թաթուլյանի: Խմբի 23 անդամները եկել են ԱՄՆ-ի տարբեր նահանգներից եւ ներկայացնում են գիտության ու տնտեսության տարբեր ոլորտներ: Նրանք Գյումրիում տեսան քաղաքի լավագույն կրթահամալիրներից մեկը՝ ՀՕՖ-ի միջոցներով վերակառուցված Վազգեն Առաջինի անունը կրող դպրոցը, եղան վերականգնվող 21-րդ դպրոցի շինարարությունում, զրուցեցին կառույցում աշխատողների հետ: Այս շենքը, ինչպես տեղեկացանք ՀՕՖ-ի Շիրակի ներկայացուցչության տնօրեն Սարինա Բազաեւայից, լրիվ շահագործման կհանձնվի նոր ուսումնական տարվա շեմին: Ամերիկահայ երիտասարդները որոշակի պատկերացում կազմեցին Գյումրիի խնդիրների մասին:

«Նմանօրինակ խմբեր հրավիրելով, «Ազգի» թղթակցի հետ զրույցի ժամանակ ասաց ՀՕՖ-ի հայաստանյան մասնաճյուղի տնօրեն պրն Թաթուլյանը, մենք ձգտում ենք նրանց մեջ բորբոքել հայության ոգին, ինչպես եւ նպաստել մեր սփյուռքահայ բարեգործական ավանդույթների շարունակականությանը»:

ԳԵՂԱՄ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑԱԳՐԵՐՈՒՄ

Արդյունաբերության տվյալներն այլ են

ՀՀ արդյունաբերության և առևտրի փոխնախարար Աշոտ Շահնազարյանի լրագրողների հետ հերթական հանդիպման նպատակը ոլորտում այս տարվա 5 ամիսների պատկերը ներկայացնելն էր, ինչպես նաև առանձին ձեռնարկությունների վերագործարկման կամ նախապատրաստական աշխատանքների մասին տեղեկացնելը:

Չնայած պաշտոնական վիճակագրությունը Հայաստանում արձանագրել է տնտեսության ընդամենը 0,3 տոկոսի աճ, այդուհանդերձ արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկություններում առկա է այլ պատկեր: Իմիջիայլոց, փոխնախարարը չհամաձայնվեց վիճակագրության այդ տվյալներին, նշելով, որ երբ իրենք փորձում են ընդհանուր թվերից առանձնացնել արդյունաբերության որևէ ճյուղը, դա անհնար է դառնում: Այս առթիվ նա նշեց, որ նախագահի հանձնարարությամբ այդ տվյալներն այսուհետ պետք է առանձին արտացոլվեն: Ինչևէ:

2000 թ. առաջին 5 ամիսներին արտադրանքի ծավալները նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աճել են 46 տոկոսով, ընդ որում միայն մայիս ամսին՝ 87 տոկոսով: Փոխնախարարը բնական համարեց այն փաստը, որ աճել են նաև արտահանման ծավալները (նախորդ տարվա համեմատ 51 տոկոսով): Դա հետևանք է նախարարության որդեգրած քաղաքականության, համաձայն որի առանց իրացման շուկա և շահութաբեր գործունեություն ունենալու որևէ գործարան չի աշխատի: Ընդհանուր թվային պատկերից առավել ցայտուն առաջընթաց է արձանագրված երեք ոլորտներում՝ ակնագործություն և ոսկերչություն, քիմիա և լեռնամետալուրգիա: Եթե առաջինի առնչությամբ արդեն 2-3 տարի առկա է այդ առաջընթացը, ապա հաջորդ երկու ոլորտներում արդյունքներն արձանագրվել են վերջին ամիսների ընթացքում: Այսպես՝ լեռնամետալուրգիայում արտադրանքի ծավալները կազմել են նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 180 տոկոսը, քիմիայում՝ 293 տոկոսը: Վերջինիս մեջ հատկապես զգալի է «Նաիրիտի» արտադրանքի դերը, որն, իմիջիայլոց, շարունակում է աշխատել թեկուզև ցածր, բայց շահութաբերությամբ: Չնայած ծրագիր է մշակվում քիմիական արդյունաբերության դրոշակակրի մինչև 25 հազ. տոննա տարեկան հզորությամբ աշխատելու համար, ինչը թույլ կտա բարձրացնել ձեռնարկության շահութաբերությունը: Վերջերս, ըստ փոխնախարարի, սկսեց աշխատել նաև «Պոլիվինիլացետատը», առայժմ թողարկում է միայն էմուլսիա, որը նախատեսվում է իրացնել ներքին շուկայում և արտահանել Վրաստան: Մենեջմենթի որոշակի փոփոխություններից հետո գործարանը «Նաիրիտի» հետ համատեղ կսկսի թողարկել և արտահանել վինիլացետատ: «Դողագործում» իրավիճակն առայժմ չի փոխվել, սակայն շրջանառու միջոցների հայթայթման հետ կապված ձեռնարկությունը պետությունից օժանդակություն է ստացել, և մոտ մեկ ամիս հետո այստեղ կսկսվի դողերի արտադրությունը:

Լեռնամետալուրգիայի բնագավառում շարունակում է աշխատել Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, որն առաջին անգամ 10 տարիների ընթացքում սկսել է շահութաբերությամբ աշխատել: Սկսել է աշխատել նաև Ղափանի կոմբինատը, սակայն առայժմ չի վերագործարկվել ռուսական «Մետալ տրեյդինգի» հետ պայմանագիր կնքած մյուս ձեռնարկությունը՝ Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ ֆաբրիկան: Ռուսներն իրենց կողմից ներդրումների չկատարումը փորձել էին պատճառաբանել Հայաստանի քաղաքական իրավիճակով, մինչդեռ իրականում խնդիրներ էին ծագել վարկատու կազմակերպությունների հետ: Արդյունաբերության և առևտրի փոխնախարարը նշեց, որ իրենք ցանկացել են խզել այդ պայմանագիրը, սակայն ռուսական կողմին ընդառաջելով, որոշվել է սպասել ևս 15 օր:

Ակնագործության և ոսկերչության տեմպերը, ինչպես արդեն նշվեց, արագ աճում են: Այդ աճն էլ ավելի կարագանա խորհրդարանի կողմից կառավարությունում արդեն հաստատված, այս բնագավառում ներքին շրջանառության ավելացված արժեքի հարկից ազատելու մասին օրենքն ընդունելուց հետո: Այս դեպքում կվերագործարկվեն Երևանի ոսկերչական գործարանի մասնաճյուղերը Գյումրիում և Արթիկում: Ակնագործության մեջ զարգացման նոր էջ կբացվի «Շողակնի» սեփականաշնորհումից հետո: Հիշեցնենք, որ այս ձեռնարկության հիմնական հավակնորդն իսրայելական LLD ընկերությունն է, որի կողմից ակնկալվում է 3 մլն դոլարի ներդրում և մոտ 1300 նոր աշխատատեղերի բացում:

Աշոտ Շահնազարյանը տեղեկացրեց մի շարք ձեռնարկությունների գործունեությունը սկսելու և մյուսների արտադրությունն ընդլայնելու քայլերի մասին: Թեթև արդյունաբերության բնագավառում իր հզորություններն է ավելացրել Չարենցավանի կարի ֆաբրիկան, կառուցվել է նոր գործարան Ծովաշատում («Էրեբունի» տրիկոտաժի գործարանի ղեկավարների կողմից): Արդյունաբերության մյուս ճյուղերից նոր աշխատատեղեր են բացվել «Հասիս», «Սիրիուս», «Արմենմոտոր», «Տրանզիստոր» ձեռնարկություններում: Ջրաչափեր են թողարկվելու Վանաձորի «Շափյուղա» և Էջմիածնի «Զվարթնոց» ընկերություններում: Մինչև տարեվերջ նախատեսվում է վերագործարկել Սպիտակի վերելակաշինական գործարանը, և 450 աշխատատեղ կստեղծվի աղետի գոտում: 400 հազար դոլար ներդրումներ և 250 աշխատատեղ են սպասվում «Ալմաստի» սեփականաշնորհումից հետո: Այստեղ ամենայն հավանականությամբ գնորդը կլինի ամերիկյան «Օլիմպիա» ընկերությունը: Այս ընկերության ղեկավարները հայեր են, իսկ ընկերությունը հայտնի է որպես փոշեմետալուրգիայի և գործիքաշինության դիստրիբյուտոր կազմակերպություն Տայվանում, Ճապոնիայում, ԱՄՆ-ում:

Վերջում փոխնախարարը խոստացավ հանդիպումները դարձնել ավանդական, որպեսզի մեր արդյունաբերության մասին տեղեկությունները չորրորդ իշխանության ներկայացուցիչները «ստանան սկզբնաղբյուրից»:

ԱՐԹՈՒՐ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ

Բրիտանացիների անհավանական արկածները Հայաստանում

Կամ թե ինչպե՞ս է լինում, երբ արտաքին ներդնողները հիասթափվում են

Արդեն քանի տարի է, ինչ հաջորդող ՀՀ իշխանավորների կողմից շեշտվում է Հայաստանում օտարերկրյա ուղղակի ներդրումների կարևորությունը, սակայն մատների վրա կարելի է հաշվել առկա միջազգային հեղինակավոր, խոշոր ընկերություններին: Դրանցից մեկը «Մակմիլան-Հայնեման» բրիտանական կորպորացիան է, որը 1997 թվականին Հայաստանում հիմնելով ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած հրատարակչություն, այսօր կանգնած է մի շարք խնդիրների առջև: Եթե դրանք չլուծվեն, ընկերությունը, ամենայն հավանականությամբ, հանդես կգա Հայաստանի համար, որպես ներդրումային երկրի, ոչ բարենպաստ հայտարարությամբ ու կհեռանա այստեղից: Համենայն դեպս, մի բան հաստատ է, ինչպես վստահեցրին ընկերության հայաստանյան մասնաճյուղում՝ «Մակմիլան-Արմենիա» ՀՁ ՓԲԸ-ում, աշնանը Լոնդոնում կայանալիք բիզնես-համաժողովում ընկերությունը պատրաստվում է սեփական օրինակով ներկայացնել Հայաստանում առկա այն դժվարությունները, որոնք խոչընդոտում են ներդրումային ընկերություններին նորմալ աշխատելու ու զարգացնելու իրենց բիզնեսն այստեղ՝ հակառակ բոլոր տեսակի հավաստիացումների: Ամբողջ խնդիրն այն է, որ գործունեության մոտ երկուսուկես տարիներից ավելի քան մեկուկեսը ընկերությունը շարունակում է անցկացնել դատական քաշքշուկների ու բազմաթիվ-բազմատեսակ ստուգում-աուդիտների մարաթոնի մեջ, որի վերջը կարծես թե չի երևում:

Սկիզբը խոստումնալից էր, վերջը՝ հիասթափեցնող

«Մակմիլանը» համաշխարհային ճանաչում ունեցող հրատարակչություն է: Միանալով գերմանական «Հայնեման» հրատարակչության հետ, այսօր արդեն «Մակմիլան-Հայնեման» կորպորացիան իր մեծությամբ երրորդն է հրատարակչական աշխարհում, ունի շուրջ 40 գրասենյակներ ամբողջ աշխարհում՝ մոտ 2500 աշխատակիցներով: 1997 թվականին Լոնդոնում կայացած բիզնես-ֆորումում, որը նախաձեռնել էր նախկին դեսպան ու վարչապետ Արմեն Սարգսյանը, «Մակմիլանին» առաջարկվում է գալ Հայաստան ու ներդրումներ կատարել: Նույն թվին «Մակմիլան էդյուքեյշն» ընկերության նախագահ Քրիստոֆեր Հարիսոնը, գալով Հայաստան, հանդիպում է երկրի նախագահի, մյուս իշխանավորների հետ: Երկար փնտրտուքից հետո որպես գործընկեր ընտրվում է այն ժամանակվա հասուկենտ մասնավոր հրատարակչություններից մեկը՝ «Փյունիկը»: Ստեղծվում է «Փյունիկ-Մակմիլան» ՓԲԸ ՀՁ-ն՝ 70 տոկոս «Մակմիլանի» և 30-ը «Փյունիկ» ՍՊԸ նախագահ Լևոն Մկրյանի բաժնեմասով: Անգլիական կողմը կատարում է նյութական ներդրում, իսկ հայկականը՝ միայն իր հեղինակային իրավունքն ու ինտելեկտը: Մոտ 2,5 տարում շուրջ 40 անուն գրքերի հրատարակությամբ ընկերությունը տարեկան ապահովում է 200-ից ավելի աշխատատեղ, կատարվում է մեծածավալ աշխատանք, որը «Մակմիլան-Արմենիա» ՀՁ տնօրեն Ալլա Հարությունյանի կարծիքով, կլիներ կրկնակին, եթե 1998 թվականին չբացահայտվեր հետևյալը....

Շուտով «Մակմիլանը» պարզում է, որ գործընկերոջ ընտրության հարցում շտապել է և ոչ միայն... Բացահայտվում է, որ Լ. Մկրյանը, լինելով միաժամանակ ընկերության գործադիր տնօրեն, կատարել է մի շարք խախտումներ ու չարաշահումներ: Դրանք հայտնի են դառնում պատահաբար, երբ հրատարակչության դռները 1998-ի կեսերից սկսում են ծեծել ինչ-որ պարտատերեր: Ամեն ինչ, սակայն, իր ամբողջ «օրիգինալությամբ» ջրի երես է դուրս գալիս, երբ օրեցօր ավելացող պարտատերերից մեկը դիմում է դատարան՝ իր պարտքը ետ ստանալու պահանջով: Հետո նրան են միանում ևս 85-ը: Դրանից հետո Կենտրոն և Նորք-Մարաշ համայնքների դատախազությունը պարզում է, որ մինչև ՀՁ հիմնումը Լ. Մկրյանն ունեցել է մոտ 700 հազ. դոլարի անձնական պարտքեր, որոնք փորձել է փոխհատուցել «Փյունիկ-Մակմիլանի» հաշվին: Ըստ դատախազության մեղադրական եզրակացության, Լ. Մկրյանը նաև 1997 թ.-ից սկսած, ընկերությունից հափշտակել է մոտ 182 հազ. դոլար ու նյութական արժեքներ: Կազմել է նաև կեղծ պայմանագրեր, դրամարկղի մուտքի օրդերներ, կնքել կեղծ պայմանագրեր՝ «Փյունիկ-Մակմիլանի» բլանկով ու կնիքով: Ի դեպ, դրանցից մեկի «շնորհիվ» մինչ օրս ընկերության հաշվի համարը մոտ 76 հազ. դոլարով հանդերձ սառեցված է: Մեղադրական եզրակացությամբ Լ. Մկրյանը մեղադրվում է ՀՀ Քր. օր.-ի 4 հոդվածներով՝ խարդախության, յուրացման, առանց լիցենզիայի ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու և պաշտոնական կեղծիքի մեղադրանքներով: Այս ամենից հետո Լ. Մկրյանին մնում է հանձնառել պարտքերը և առաջարկում է «Մակմիլանին» դրանց դիմաց գնել իր բաժնեմասը, մոտ 21 հազ. դոլար արժողությամբ, ինչին, «Մակմիլանը» համաձայնում է: Ա. Հարությունյանի խոսքերով, անգլիացիները ստիպված էին գնալ այդ քայլին, նախ, գիտակցելով, որ միևնույն է, Մկրյանը 182 հազարը չի կարող լրիվ վճարել, ուստի ընկերության վնասը ինչ-որ չափով կհատուցվեր, երկրորդ՝ կարևորություն տալով իրենց իմիջին, չցանկանալով «տան աղբը դուրս հանել», և երրորդ՝ այլևս որևէ առնչություն չունենալ մկրյանների հետ, որոնք կորցրել են իրենց վստահությունը: 98-ի նոյեմբերին Ք. Հարիսոնի ու Լ. Մկրյանի միջև կնքվում է առուվաճառքի պայմանագիր, ինչը, սակայն, նոտարով չի վավերացվում՝ Լ. Մկրյանի ձերբակալվելու պատճառով: Պայմանագիրը վավերացվում է հաջորդ տարի, փետրվարին, երկու կողմերից լիազորված ՀՁ նոր գործադիր տնօրենի ու ընկերության տարածաշրջանային տնօրեն Ա. Հարությունյանի ու Մկրյանի կնոջ՝ Ա. Մկրյանի կողմից: Ընկերությունը վերագրանցվում է որպես «Մակմիլան-Արմենիա» ՀՁ՝ 0,6 տոկոս հայկական կողմի բաժնեմասով: Սակայն դրանով հարցը ոչ միայն չի փակվում, այլև, ինչպես ասում են՝ «կենացներն ավելի են քաղցրանում»: Մեկ տարի անց Մկրյանն ինքն է դիմում դատարան՝ «Մակմիլանի» վաճառքի պայմանագիրն անվավեր ճանաչելու հայցով, և սկսվում է մի նոր դատական քաշքշուկ...

Այս մի քանի խառնաշփոթ «գործերի» մանրամասներով ընթերցողին չձանձրացնելու համար նշենք միայն, թե ինչ է կատարվում այսօր «Մակմիլան-Արմենիա» ՀՁ-ում: Նախ, մի քանի ծանր հոդվածներով մեղադրվող Լ. Մկրյանը, որն ինքն է անձամբ ընդունել իր մեղավորությունը (վիճարկում է միայն չարաշահումների գումարի չափը), գտնվում է ազատության մեջ: Նրա նկատմամբ կալանքը որպես խափանման միջոց փոխվել է ու նույն օրվա նույն դատավորի (Պ. Օհանյան) վճռով քրեական գործը կասեցված է: «Մակմիլան-Արմենիա»-ում նշանակված է վերստուգում (աուդիտ)՝ պարզելու ընկերության 1997-99 թթ. ամենամյա ֆինանսական հավաստիությունը:

Աուդի՞տ, թե՞ ստուգում, որի վերջը չի երևում

Արդեն երկու ամսից ավելի է, «Աուդիտ կոնսալթինգ» ՍՊԸ-ի կողմից շարունակվում է «վերստուգում-աուդիտ», որի պատճառով, ըստ Ա. Հարությունյանի, անհնար է դարձել ընկերության նորմալ աշխատանքը, ստեղծվել է կասկածանքի ու անվստահության մթնոլորտ, որը կազմալուծում է հրատարակչական գործունեությունը: Աուդիտորների ստուգումներն անցել են քրեական գործի շրջանակներից ու ստացել կասկածելի բնույթ: Փաստորեն, Լ. Մկրյանի բողոքը վերաբերում է 1997-98 թթ.-ին, սակայն աուդիտորները ընկերությունում հետևողականորեն կատարում են 1999 թ.-ի աուդիտ: Բացի այդ, Լ. Մկրյանը ՓԲԸ 0,6 տոկոսի բաժնետեր է, իսկ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 115 հոդվածով աուդիտի պահանջ կարող է ներկայացնել միայն 10 տոկոսից ավելի բաժնեմաս ունեցող բաժնետերը: Միաժամանակ՝ ՀՀ նախագահի հրամանագրով ձեռնարկություններում ստուգման ժամկետը կարող է սահմանվել ոչ ավելի, քան 15 օր, մինչդեռ «այդ աննորմալ ստուգումների վերջը կարծես թե չի երևում»... «Ինչո՞ւ է ձգվում ստուգումը, ո՞րն է դատարանի որոշման հիմնավորվածությունը և աուդիտորների նպատակը»: Ընկերության դիմումին ի պատասխան դատավոր Պ. Օհանյանի տեղակալի կողմից, սակայն, Ա. Հարությունյանի բնորոշմամբ, եկել է մի շատ անհասկանալի ու բանալ պատասխան: «Ողջամիտ ժամկետում չավարտելու դեպքում կձեռնարկվեն համապատասխան միջոցներ», խոստանում է դատարանից ստացված գրությունը:

Իրավիճակի օբյեկտիվ պատկերը պարզելու նպատակով դիմեցինք աուդիտորներին, սակայն նրանցից գրեթե ոչինչ հնարավոր չեղավ պարզել: Աուդիտոր Գ. Վարդանյանը նշեց միայն, որ իրենք անցկացնում են ոչ թե ստուգում (որի առավելագույն ժամկետը 15 օր է), այլ աուդիտ, որի ժամկետն անսահմանափակ է: Նրա կցկտուր պատասխաններից այնպիսի տպավորություն ստեղծվեց, որ «Աուդիտ կոնսալթինգը» ինչ-որ մի խորհրդավոր ընկերություն է, որի հասցեն ու հեռախոսահամարը ստանալու համար, երբ դիմեցինք պրն Վարդանյանին, տպավորիչ ձևով պատասխանեց՝ «Մեր հասցեն մեր ծածուկն է»: Այդպես էլ հնարավոր չեղավ պարզել, թե իրականում ինչո՞վ է զբաղված «Աուդիտ կոնսալթինգը» և մինչև ե՞րբ... Այս հարցին ի պատասխան Ա. Հարությունյանը նշեց, որ անգլիական կողմն այս ամբողջ խառնաշփոթ պատմության մեջ տեսնում է բացահայտ կողմնակալություն, Լ. Մկրյանի համար ժամանակ շահելու միտումնավորություն, և եթե այսպես շարունակվի, ապա չեն ուշանա ընկերության համարժեք քայլերը: «Մակմիլան լիմիթեդը» զարմացած է ու նաև՝ զայրացած ձգձգվող դատավարություններից, այն փաստից, որ բացահայտ մեղավոր մարդը այս երկրում կարող է երկար ժամանակով խուսանավել պատասխանատվությունից: Ըստ նրանց, ամբողջ քաշքշուկն օրեցօր ավելի է վնասում իրենց վարկանիշին ու, ինչո՞ւ չէ, նաև՝ գրպանին. 1997 թվականից «Մակմիլան լիմիթեդի» կողմից ներդրվել է մոտ 1 մլն 850 հազ. ԱՄՆ դոլար, որը ոչ միայն եկամուտներ չի բերել, այլև չի էլ վերադարձվել: «Մակմիլանին» մնում է միայն, վերջնականապես հեռանալուց առաջ, պայքարել իր իրավունքների համար ու նաև՝ նախազգուշացնել ՀՀ ներկա ու պոտենցիալ ներդնողներին՝ հեռու մնալ համանման պատմություններից: Ասել է թե՝ ձեռք քաշել Հայաստանում ներդրումներ անելու մտքից:

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՐԱՅԱՆ

Հ. Գ. Մեր փորձերը՝ լսելու նաև Լ. Մկրյանի տեսակետները, հնարավոր չեղավ: «Ազգը» խոստանում է առաջիկայում նորից անդրադառնալ այս խնդրին:

ԱԶԳ

միջազգային

«Ամոկո» ընկերությունը փորձում է Թուրքիա էներգակիրներ առաքել այլ խողովակաշարով

Անդրկասպյան խողովակաշարի կառուցումը դառնում է աննպատակահարմար

Ամերիկյան The Wall Street Journal պարբերականի թղթակիցը Ադրբեջանի մայրաքաղաք Բաքվից հաղորդում է, որ BP Amoco ընկերության ղեկավարությունն օրերս ներկայացրել է մի ծրագիր, համաձայն որի Կասպից ծովի Շահ Դենիզ հանքավայրից բնական գազը կտեղափոխվի Թուրքիա: Ծրագրում նշվում է, որ Շահ Դենիզը շահագործողները, նպատակ հետապնդելով գազի արտահանումից ավելի մեծ օգուտներ ստանալ, այլեւ հետաքրքրություն չեն դրսեւորում միանալ ԱՄՆ-ի կողմից քաջալերվող ծրագրին, ըստ որի Թուրքմենստանից եւ Ադրբեջանից մեկ խողովակաշարով գազը պետք է արտահանվի Թուրքիա: Թեեւ Շահ Դենիզից գազն առանձին խողովակաշարով միջազգային շուկա հանելն ունի մի շարք առեւտրային առավելություններ, սակայն որոշ խոչընդոտներ կան «Ամոկոյի» ճանապարհին:

Ադրբեջանի կառավարությունը հրապարակայնորեն դեռ կողմ է արտահայտվում անդրկասպյան գազատարին (Թուրքմենստանից գազը Կասպիցի հատակով նախատեսվում է հասցնել Ադրբեջան, ապա Վրաստանով՝ Թուրքիա), նախագիծը վերջին ամիսներին դանդաղում է, քանի որ Թուրքմենիայի նախագահ Նիյազովը եւ խողովակաշարի պոտենցիալ հովանավոր արեւմտյան ընկերությունները սակարկում են ժամկետների առումով: Միեւնույն ժամանակ, Ռուսաստանի Blue Stream խողովակաշարով նախատեսվում է գազը Թուրքիա առաքել Սեւ ծովի հատակով. այս խողովակաշարի կառուցումն արդեն ընթացքի մեջ է: Ավելին՝ Թուրքիան արդեն կնքել է պայմանագրեր Թուրքմենստանի եւ Իրանի հետ, ճնշում է Ադրբեջանի եւ Թուրքմենստանի համագործակցությունը եւ ակնարկում, թե Ադրբեջանից տարեկան կգնի միայն 5 մլն խմ գազ: Մինչդեռ Շահ Դենիզը շահագործողները նշում են, որ հանքավայրում առկա է ամենաքիչը 1 տրիլիոն խմ գազ, ցանկանում են երեք անգամ ավելի գազ մատակարարել, քան պատրաստ է գնել Թուրքիան: Նպատակին հասնելու համար Շահ Դենիզը շահագործողները պատրաստ են Թուրքիային գազ առաջարկել ավելի ցածր գնով՝ հարվածելով այլ շուկաների:

«Ամոկոյի» գործադիր Ռաշիդ Ջավանշիրը, որ ղեկավարում է Շահ Դենիզը, ասում է, որ նպատակ ունեն 2002-2003 թթ. գազը հասցնել թուրքական շուկա: Statoil նորվեգական նավթային պետական ընկերության փոխնախագահ Յարալդ Ֆինվիկը ավելացնում է. «Եթե Թուրքիան ցանկանում է մինչեւ 2003 թ. գազ ստանալ, պետք է մինչեւ այս տարվա վերջը համապատասխան պայմանագիր կնքի»: «Ամոկոն» եւ «Սթաթօյլը» միասին Շահ Դենիզի բաժնետոմսերի 51 տոկոսն ունեն:

Պրն Ջավանշիրն ասում է, որ խումբը («Ամոկո» եւ «Սթաթօյլ») կարող է ամեն տարի Թուրքիա եւ այլ սպառողներ առաքել 16 մլն խմ գազ: Նրա խոսքերով Շահ Դենիզում ջրի խորությունը 150 ոտնաչափ է, որը հնարավորություն է տալիս 2003 թ. գազը հասցնել սպառողներին: «Մենք կվերանորոգենք Ադրբեջանի գազատարը եւ կկառուցենք նոր խողովակաշարեր, որով գազը Վրաստանով կհասնի Թուրքիա: Ընդամենը 625 մղոն, որը երկու անգամ կարճ է անդրկասպյան ծրագրվող գազախողովակաշարից»:

Պատրաստեց Թ. Հ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Չեչեններին զայրացրել է մուֆթի Կադիրովի ընտրությունը

Օրերս ՌԴ նախագահի Վլադիմիր Պուտինը Չեչնիայի առաջնորդ նշանակեց մուֆթի Կադիրովին: Ռուսների այս քայլը զայրացրել է դաշտային հրամանատարներին: Ապստամբների գաղափարախոս Մովլադի Ուդուգովը ինտերնետային էջում տեղադրել է Կադիրովի նկարը եւ որոշ կենսագրական մանրամասներ. «Ախմադ Կադիրովն ավարտել է Տաշքենդի իսլամական ինստիտուտը, սովորել Բուխարայի մեդրեսեում: 1989-1994 թթ. ղեկավարել է Գրոզնիի իր հիմնադրած իսլամական հաստատությունը: 1995-ից Իչկերիայի մուֆթին է: Ռուս-չեչենական առաջին պատերազմի տարիներին մասնակցել է ռուսների ներխուժման եւ հանրապետությունից նրանց դուրս շպրտելու պայքարին: 1999-ին խստորեն քննադատել է Բասաեւի եւ Խաթաբի ջոկատների ներխուժումը Դաղստան, դադարել է ղազավաթը շարունակել Ռուսաստանի դեմ, անցել է Մասխադովին ընդդիմացողների շարքերը: 1999 թ. հոկտեմբերին Մասխադովի հրամանով ազատվել է մուֆթիի պաշտոնից, ռուսական հատուկ ծառայությունների հետ համագործակցելու մեղադրանքով հայտարարվել չեչեն ժողովրդի թշնամի: Չեչնիայի շարիաթական դատարանի վճռով դատապարտվել է մահապատժի: Կադիրովի գլխի համար Բասաեւը եւ Խաթաբը պատրաստ են 100 հազար դոլար վճարել»:

Չեչեններին մտահոգում է նաեւ այն, որ Կադիրովի տեղակալ է նշանակվելու ռուս գեներալ, որն էլ կղեկավարի հանրապետությունը: Կադիրովի նշանակումը գոհունակությամբ է ընդունվել ռուս զինվորականների շրջանում: Հասարակ չեչեն ժողովրդի համար Կադիրովի նշանակումը չէ կարեւոր, այլ՝ ռմբահարումների, կրակոցների եւ «մաքրումների» դադարեցումը:

Թ. Հ.

Իսրայելի վարչապետը խնդրում է վերանայել Գուսինսկու գործը

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 16 ՀՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ: Իսրայելի վարչապետ Եհուդ Բարաքը դիմել է Ռուսաստանի պաշտոնական անձանց՝ խնդրելով վերանայել Վ. Գուսինսկու կալանման գործը: Իսրայելի կառավարության ղեկավարը շփման մեջ է մտել «ռուսական կառավարության պատասխանատու պաշտոնյաների հետ» այն լույսի տակ, որ Գուսինսկին Ռուսաստանի հրեական կոնգրեսի ղեկավարն է, ասվում է Ե. Բարաքի գրասենյակի պաշտոնական հայտարարության մեջ: Գուսինսկուն, որը երկու քաղաքացիություն ունի՝ իսրայելական եւ ռուսական, են պատկանում Իսրայելում իր մեծությամբ երկրորդ համազգային թերթի՝ Maariv, բաժնետոմսերի 25 տոկոսը: Իսրայելի վարչապետը ռուսական իշխանություններին կոչ է անում Գուսինսկու գործը քննարկել անհրաժեշտ ճշգրտությամբ՝ չվնասելու համար Ռուսաստանի հրեական կոնգրեսի աշխատանքներին, որը օգնում է ներգաղթին Իսրայել եւ նպաստում է նախկին ԽՍՀՄ-ի ամբողջ տարածքում ապրող հրեաների միջեւ կապերի զարգացմանը:

ԻՆԴՈՆԵԶԻԱ

Իրիանի պապուասներն անկախություն են ուզում

Ինդոնեզիան դեռ չի հաշտվել Արեւելյան Թիմորի կորստի պատճառած նվաստացման հետ, բայց արդեն ազատություն է պահանջում երկրի ծայր արեւելքում ընկած մեկ ուրիշ նահանգ: Օրերս կայացած պատմական համագումարի ավարտից հետո Իրիան Ջայա նահանգի շուրջ 3000 պապուաս պատգամավորներ հռչակեցին իրենց անկախությունը: Ջակարտայում զայրույթով ընկալեցին այդ լուրը: Ինդոնեզիայի նախագահն «անօրինական» բնութագրեց համագումարը, իսկ խորհրդարանի խոսնակն ըմբոստներին զգուշացրեց, որ բանակը կարող է կտրուկ արձագանքել:

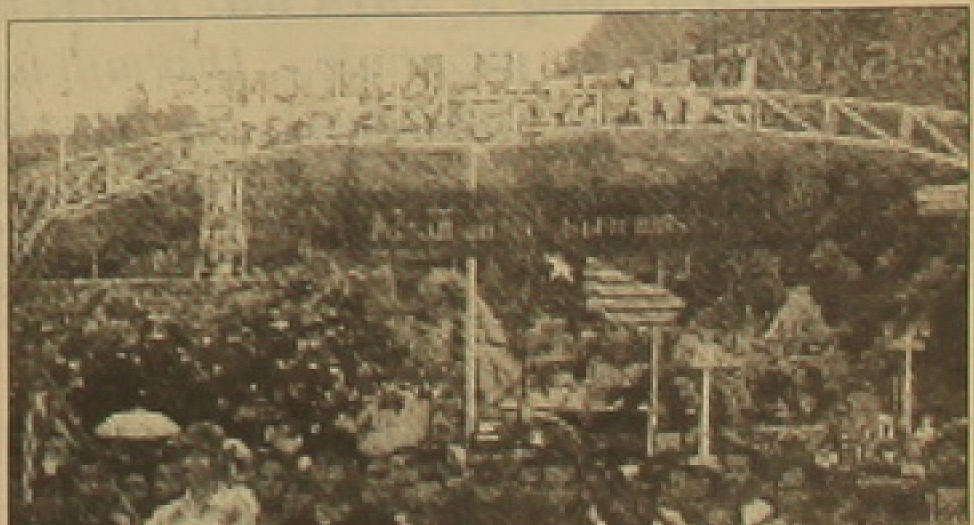

Ինդոնեզիայի նախագահ Աբդուռահման Վահիդը դեռ վերջերս ֆրանսիական «Պուեն» հանդեսի թղթակցին հայտարարել էր, թե երկրի հյուսիսում ընկած Ասեհի շրջանի եւ արեւելքում գտնվող Իրիանի անջատականությունը երկար չի շարունակվի, քանի որ դա լոկ նախկին կառավարության անտարբերության ու ճնշումների հետեւանքն է: «Մենք կբանակցենք: Ես գիտեմ, որ բնակչության մեծ մասը մեզ հետ է եւ ուզում է մնալ Ինդոնեզիայի կազմում», ասել էր նա:

Նախագահին չտարհամոզեց նույնիսկ պապուասների համագումարի ընդունած հռչակագիրը: Ջակարտայի ներկայիս համառությունը հիշեցնում է նախկին նախագահ Հաբիբիի այն հավաստիացումները, թե թիմորցիների մեծամասնությունն ուզում է մնալ Ինդոնեզիայի կազմում: Մինչդեռ Թիմորն ու Իրիանը, լինելով բռնակցված տարածքներ, միշտ էլ անկախամետ են եղել:

Իրիան Ջայան Ինդոնեզիային է միացվել 1960-ական թթ.: ՄԱԿ-ը 1969 թ. Իրիանը ճանաչեց Ինդոնեզիայի նահանգ, բայց դա տեղի ունեցավ օրինախախտումների եւ զեղծարարության գնով: Թիմորցիների նման, պապուասներն էլ քրիստոնյա են խորապես մահմեդական երկրում, որտեղ ինդոնեզական բանակը կենտրոնամետ զինյալ խմբեր է ստեղծում նրանց հալածելու համար: Իսկ Արեւելյան Թիմորի նվաճումը տեղի ունեցավ 1975 թ.: Ներկայումս Ինդոնեզիայի ղեկավարներից ոմանք խոստովանում են, որ Թիմորի բռնակցումն անարդարացի է եղել: Այսօր էլ կան գեներալներ, որոնք ուզում են ամեն կերպ, այդ թվում կառավարության ապակայունացման գնով, պահպանել նվաճված տարածքները: Բայց նրանք այնքան էլ մեծ իշխանություն չունեն:

Պապուասներն իրենց անկախության պայքարում ակնկալում են միջազգային ընկերակցության աջակցությունը: Բայց Ջակարտայում ծավալված ազգայնական արշավը քիչ տեղ է թողնում բանակցությունների համար: Իրիանի անկախացման խոչընդոտներից մեկն էլ նրա ընդերքի հարստությունն է: Ինդոնեզիան չի ուզում ձեռքից բաց թողնել այդ տարածքը, որտեղ գտնվում են աշխարհում ոսկու եւ պղնձի խոշորագույն հանքերը:

Պ. Բ.

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի նախագահի Իվանովի Բաքու այցի մանրամասները մնացին գաղտնի

Սկիզբը էջ 1

Բայց եթե որոշ «արեւմտամետ ուժեր» որոշել են բացահայտորեն վարկաբեկել Ռուսաստանի քաղաքականությունն Ադրբեջանի նկատմամբ, նրանց չհաջողվեց դա ցուցաբերել այնպես ակնհայտ, ինչպես՝ ոչ անհայտ դաղստանյան «Սադվալ» կազմակերպությանը: «Թուրանը» հաղորդում է, որ կազմակերպության համագումարը նախատեսվում էր անցկացնել հունիսի 14-ին, Մախաչկալայում: Ադրբեջանում Դաղստանի ներկայացուցչությունից տեղեկացրել են, թե «Սադվալի» համագումարի մասին տեղեկություններ չունեն: «Զերկալոն» գրում է, թե Ռուսաստանում գրանցված «Սադվալը» եղել է եւ է ահաբեկչական կազմակերպություն, որի մարտիկները, իբր, հայկական հատուկ ծառայությունների օժանդակությամբ ահաբեկչական ակտեր են կազմակերպում Բաքվի մետրոյում:

Հիշեցնենք, որ լեզգիները բնակվում են Ադրբեջանի հյուսիսում եւ Դաղստանի հարավում. շուրջ 700 հազար: «Սադվալ» կազմակերպության առաջնորդները նպատակ ունեն ստեղծել անկախ Լեզգիստան, որը կազմված կլինի գլխավորապես ադրբեջանական տարածքներից:

Ադրբեջանական թերթերը, կարեւորելով ռուս-ադրբեջանական հարաբերությունների բարելավման միտումները, միեւնույն ժամանակ նշում են, թե Մոսկվան «Սադվալ» կազմակերպությունը պահում է մարտական վիճակում, որպեսզի հարկ եղած դեպքում ճնշի Ադրբեջանին:

Բաքվի մամուլն այս շաբաթ առաջին էջերում անդրադարձել է Ադրբեջանում Հնդկաստանի դեսպանատան հետ կապված միջադեպին. հունիսի 11-ին անհայտ անձինք սողոսկել են շենք եւ գողացել «ոչ արժեքավոր իրեր»: «Զերկալոն» ուշադրություն է հրավիրում այն փաստին, որ դեպքից մեկ օր առաջ Թեհրանում կայացած ՏՀԿ գագաթաժողովի շրջանակներում Պակիստանի վարչապետ Փերվեզ Մուշառաֆը խոստացել էր Ադրբեջանին տրամադրել ռազմական օգնություն, եթե «Բաքուն ցանկանում է երկրի տարածքային ամբողջականությունը վերականգնել ռազմական ճանապարհով»: Ալիեւն ի պատասխան գեներալ Մուշառաֆին, հավաստիացրել է, թե Քաշմիրի հարցում պաշտպանում է Պակիստանի դիրքորոշումը: Պատահարը կապ ունի՞ Մուշառաֆի եւ Ալիեւի հայտարարությունների հետ. Ադրբեջանում Հնդկաստանի դեսպանատան երկրորդ քարտուղարն ասել է. «Գործի քննությունը վարում է ոստիկանությունը: Երբ ձերբակալվեն հանցագործները, պարզ կլինի, թե պատահարը քաղաքական երանգներ ունի՞»:

Հեյդար Ալիեւի՝ Քաշմիրի հարցում արտահայտած տեսակետի առնչությամբ Հնդկաստանի դեսպանը հինգշաբթի հանդիպել է արտգործնախարար Գուլիեւին եւ տեղեկացրել այդ հարցում Հնդկաստանի դիրքորոշումը:

Այսօր Բաքվում կկայանա Ադրբեջանի ընդդիմադիր կուսակցությունների հերթական հանրահավաքը: Ինչպես նախկին երկուսին (29 ապրիլ, 20 մայիս), Դեմոկրատական կոնգրեսի առաջնորդների (Դեմկոնգրեսում ընդգրկված են ընդդիմադիր 16 կուսակցություններ) հիմնական նշանաբանը կլինի «ազատ եւ արդար ընտրությունները»: Այս աշուն կկայանան Ադրբեջանի խորհրդարանական հերթական ընտրությունները, իսկ ընդդիմությունն անարդարացի է համարում Մեջլիսում «Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի մասին» ընդունած օրենքը: «Զերկալո» թերթը գրում է, թե խաղաղ երթը կարող է հերթական անգամ վերածվել ծեծկռտուքի:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ինչպես աշխարհի բոլոր քաղաքները, այնպես էլ Վիեննան. եվ դժվար է պատկերացնել այս քաղաքն առանց երաժշտության: «Վիեննայի երաժշտական մշակույթն անքննելի հետք է թողել համաշխարհային արվեստի ասպարեզում, ասում է Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի գեղարվեստական ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր Լորիս Ճգնավորյանը: Հայդնի, Մոցարտի, Բեթհովենի, Շուբերտի, Բրամսի, Շտրաուսի, Բրուքների, Մալերի եւ այլ մեծատաղանդ կոմպոզիտորների գործերը հայտնի են ողջ աշխարհում՝ բերկրանք պարգեւելով միլիոնավոր ունկնդիրների»: Տարիներ շարունակ ապրելով Վիեննայում, մաեստրո Լորիս Ճգնավորյանը հնարավորություն է ունեցել շփվելու մեծամեծ երաժիշտների հետ եւ լսելու ականավոր կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների վարպետ կատարումներ: Եվ պատահական չէ, որ հենց մաեստրոյի նախաձեռնությամբ ու ջանքերով հունիսի 16-ից հուլիսի 1-ը Երեւանում անց է կացվում «Վիեննական երաժշտություն-200» փառատոնը՝ «Աշխարհը եւ մենք» ամենամյա փառատոնի շրջանակներում:

Երաժշտությունը երկխոսություն է

Սկսվեց Վիեննական երաժշտության փառատոնը Երեւանում

Ավստրիական կողմից այս փառատոնի կազմակերպման համար հսկայական ջանքեր է գործադրել Վիեննայի քաղաքապետարանի մշակույթի բաժնի վարիչ, դոկտոր Պետեր Մարբոն: Հայ ունկնդիրին ուղղված իր մաղթանքում նա ասում է.

- Մշակույթը երկխոսություն է եւ դրանով նաեւ ժողովուրդների փոխըմբռնման ամենաուղիղ ճանապարհը: Նա պետք է կամուրջներ կառուցի հոգեւոր եւ տարածքային հեռավորությունները հաղթահարելու համար եւ տարբեր մշակութային շրջանակների պատկանող մարդկանց միմյանց ավելի մերձեցնի՝ լեզվական խոչընդոտներից եւ քաղաքական սահմաններից այն կողմ: Սակայն ի՞նչը կարող էր դրան ավելի համապատասխանել, քան երաժշտությունը, որի մասին Բեթհովենն ասել է, որ նա «ավելի մեծ հայտնություն է, քան ամբողջ իմաստնությունն ու փիլիսոփայությունը»: Եվ այդ երաժշտությունն է, որ մեզ կապում է մարդ լինելու ընդհանրությանը: Ես ուրախ եմ, որ Վիեննան «Վիեննական երաժշտություն-2000» փառատոնի շրջանակներում կարող է երաժշտությամբ հանդես գալ Երեւանում: Մեր քաղաքը ներկայանում է մի ծրագրով, որը դասականից ձգվում է մինչեւ արդի երաժշտությունը, մի երկրում, որն աշխարհին արդեն շատ բան է նվիրել՝ իր հնամյա մշակույթի բոլոր բնագավառներում, ինչպես նաեւ՝ երաժշտության: «Վիեննական երաժշտություն-2000» փառատոնը պետք է ավելի խորացնի լավ հարաբերությունները Երեւանի եւ Վիեննայի միջեւ, առաջ մղի ինտեգրացիան Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ: Այս իմաստով շնորհակալություն եմ հայտնում բոլոր մասնակիցներին եւ ամենից առաջ միջոցառման կազմակերպիչ Լորիս Ճգնավորյանին եւ մաղթում եմ փառատոնի լավ ընթացք ու մեծ հաջողություն»:

Փառատոնի բացումից անմիջապես հետո Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հետ հանդես եկավ դաշնակահար Գոթլիբ Վալիշը: Կատարվեցին Յոհան Շտրաուսի «Չղջիկ» օպերետի նախերգանքը, Վոլֆգանգ Ամադեուս Մոցարտի «Թագադրման կոնցերտը» դաշնամուրի եւ նվագախմբի համար (թիվ 26): Համերգի երկրորդ բաժնում հնչեց Յոհաննես Բրամսի 2-րդ սիմֆոնիան:

Համերգը, որն անցավ ունկնդիրների ջերմ ընդունելության պայմաններում, հովանավորել էին «Զիգզագ» եւ «Սաքերտսուր» կազմակերպությունները, իհարկե, 1999-2000 թթ. համերգաշրջանի գլխավոր հովանավոր Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության հետ միասին:

Ս. ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ

Մենք մեզ ճշտում ենք նաեւ ուրիշներով

Սունդուկյանցիները՝ Լիտվայի փառատոնում

Լիտվայում վերջերս կայացած թատերական միջազգային փառատոնին մասնակցեց նաեւ Սունդուկյանի անվան թատրոնը Թենեսի Ուիլյամսի «Ցանկության Տրամվայ» ներկայացումով: Փառատոնն ավանդաբար անցկացվում էր Կլայպեդայում, ունի 13 տարվա պատմություն: Այս տարի փառատոնի օրերին հանդես եկան Շվեդիայի, Գերմանիայի, Ուկրաինայի եւ տեղի լիտվական թատրոնները: Գ. Սունդուկյանի անվան թատրոնը մասնակցում էր առաջին անգամ եւ հենց իր առաջին մասնակցությամբ շահեց ամենակարեւոր մրցանակներից մեկը՝ «Լավագույն դերասանուհի» տիտղոսին արժանացավ Մայր թատրոնի երիտասարդ դերասանուհի Նելլի Խերանյանը՝ Բլանշի դերակատարման համար:

Հայ թատրոնի մասին մի զրույցի ժամանակ իր տպավորությունները կիսեց փառատոնի ժյուրիի նախագահ Ալվիտաս Վիզգիրդան:

- Ես հավանում եմ հայ դերասանական դպրոցը, ինձ դուր եկավ այն, ինչ տեսա այս օրերին: Ես դերասանական թատրոնի կողմնակից եմ: Վերջին շրջանում ընդհանուր տենդենց կա դեպի, այսպես ասած, «կլիպային» թատրոնը: Ներկայացումներն արվում են «կլիպի» սկզբունքով, շատ են «կլիպային» տարրերը, ռեժիսորական «տրյուկները», եւ դրանց մեջ անտեսվում են մարդկային կենդանի փոխհարաբերությունները: Հաճախ բեմական շաղասանությունն ընկալվում է որպես բնական բան, որպես թատերական ներկայացում: Ձեր ներկայացումը կենդանի ապրումների ու զգացմունքների իմաստով առանձնանում էր փառատոնում ներկայացված մյուս աշխատանքներից: Դրանով էլ հենց բացատրվում է դահլիճի այն առանձնակի ջերմ վերաբերմունքը, որին արժանացաք դուք:

Թատերագետ-մասնագետի եւ հանդիսատեսի ընկալումները հաճախ տարբեր են: Թատերագետը կարող է առավել բարձր գնահատել մեկ ուրիշ ներկայացում, բայց հանդիսատեսը հավանությունը եւ ծափերի մեծ բաժինը հատկացրեց ձեր թատրոնի ներկայացմանը:

- Ի՞նչ եք կարծում, հայկական խառնվածքի առանձնահատկությունները, ասիական տեմպերամենտը չե՞ն խանգարում մեզ 20-րդ դարի արեւմտյան դրամատուրգների երկերի բեմադրության գործում:

- Բարդ հարց եք տալիս: Ոչ, չի խանգարում: Մեր լիտվական տեմպերամենտն է, որ փոքր-ինչ պաղ է, օրինակ, Թենեսի Ուիլյամս խաղալու համար: Մերոնք դանդաղ են, մի տեսակ՝ «փղային»: Ձեր դերասանների տաքարյունությունը հիացմունք է առաջացնում:

- Ի՞նչ կասեիք «Տրամվայ «Ցանկության» մասին:

- Ես շատ եմ սիրում այդ պիեսը: Մեզանից ամեն մեկն ունի իր «ցանկության տրամվայը», որը մեծ մասամբ անցնում է կողքով: Ի՜նչ արած... Մենք փորձում ենք որսալ, բռնել նրան, կառչել նրանից եւ հաճախ, երբ դա մեզ հաջողվում է, հանկարծ պարզվում է, որ կառչել ենք ոչ այն տրամվայից: Խաբուսիկ, թվացյալ տրամվայից: Իսկ մեր «ցանկության իսկական տրամվայը» սլացել-անցել է մեր կողքով: Կամ՝ հեռվում, ինչ-որ տեղ:

- Ի՞նչ կցանկանայիք հայ թատրոնին, հայ դերասաններին:

- Ի՞նչ կարելի է ցանկանալ դերասանին՝ փո՞ղ, շատ դերե՞ր, անձնական երջանկությո՞ւն... Ոչ, ավելի ճիշտ կլինի հայ դերասաններին ցանկանալ ստեղծագործելու բարենպաստ մթնոլորտ: Սա է կարեւորը թատրոնի մարդու համար: Իմացա, որ դուք հանդիսատեսի պրոբլեմ ունեք եւ շատ ուրիշ ցավոտ պրոբլեմներ:

Մեր հաջորդ փառատոնը կկայանա 2002 թվականին: Կցանկանայի, որ երկու տարի հետո հայ դերասաններին կրկին հանդիպելիս մաղթեմ ոչ թե ստեղծագործելու բարենպաստ պայմաններ, այլ ավելի պարզ բաներ: Ասենք՝ սիրել եւ լինել սիրված: Մի բան, որի պահանջն ունի յուրաքանչյուր մարդ եւ հատկապես՝ արվեստագետը: Եվ, մանավանդ, դերասանը:

ԳԱՅԱ ՄԵՍՐՈՊՅԱՆ

ԿԱՆԱԴԱ

Դպրոցը մեծարում է իր հիմնադրին՝ դոկտ. Արշավիր Գյոնջյանին

«Իր 94-ամյա գոյության ընթացքում ՀԲԸ Միությունը երջանիկ է եղել իր շարքերում ունենալով գործին նվիրված անդամներ, որոնք իրենց ժամանակը, եռանդն ու փորձառությունն են նվիրաբերել՝ իրականացնելու մեր կազմակերպությունների առաքելությունները: Առանց այդ տաղանդավոր, վճռական անձնավորությունների ՀԲԸՄ-ի կրթական, մշակութային եւ մարդասիրական ծրագրերը, որոնք անցած մեկ դարի ընթացքում ծառայել են հարյուր հազարավորների, երբեք էլ չէին կարող իրականություն դառնալ: Տնօրենների կենտրոնական վարչության անունից պատիվ եմ համարում անսահման բարձր գնահատանքի խոսքեր ուղղել անգուգական մի ընկերոջ եւ անձնավորության՝ դոկտ. Արշավիր Գյոնջյանի հասցեին, որն իր հասուն կյանքի մեծ մասը նվիրաբերել է ՀԲԸՄ-ի գլխավոր առաքելությանը, այն է՝ հայկական հոգեւոր ժառանգությունների պահպանմանն ու զարգացմանը»: Այսպիսի խոսքերով է սկսել իր շնորհավորական եւ շնորհակալական նամակը ՀԲԸՄ-ի նախագահ Լուիզ Սիմոն Մանուկյանը, որը հովանավորելով դոկտ. Արշավիր Գյոնջյանի մեծարանքի երեկոն, չի կարողացել անձամբ ներկա գտնվել դրան:

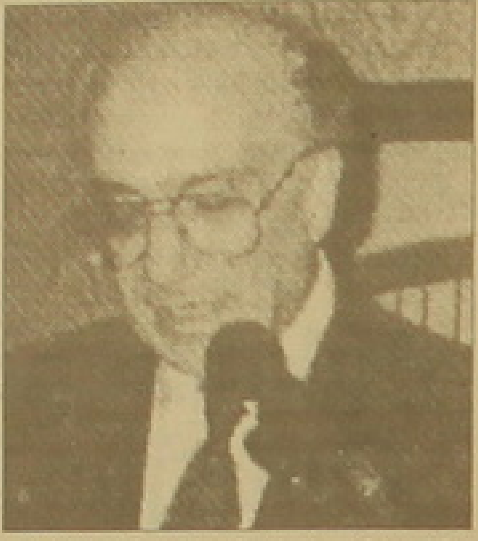

Հանդիսության առիթը Արմեն Քեբեք-Ալեք Մանուկյան՝ Կանադայի առաջին ամենօրյա հայկական դպրոցի հիմնադրման 30-ամյակն էր: Դպրոցի հիմնադիրն ու նախագահն է եղել դոկտ. Գյոնջյանը: 400-ից ավելի նախկին շրջանավարտներ եւ ծնողներ են ներկա գտնվել հանդիսությանը, որն, ըստ «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթի, կազմակերպված էր դպրոցի ծնողկոմիտեի կողմից: 1970 թ. տեղի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու երկու սենյակներում տեղավորված ընդամենը 50 աշակերտներով (մանկապարտեզ եւ առաջին դասարան) սկսած դպրոցը շատ շուտով իր պատվավոր տեղն է գրավում համայնքում: Այժմ դպրոցի 8 հաջորդական դասարաններում սովորում են 550 աշակերտները: 1997-ին մեծանուն բարերար Ալեք Մանուկյանի նվիրատվությամբ դպրոցը տեղափոխվում է արդիական կառուցվածքով նոր շենք:

Հանդիսությանը ներկա է եղել Կանադայում ՀՀ գործերի հավատարմատար Վալերի Մկրտումյանը: Երեկոյի ընթացքում ջերմ խոսքեր են հնչել դոկտ. Գյոնջյանի հասցեին: Բուռն ծափահարություններով են ներկաները ողջունել նաեւ դպրոցի բազմամյա տնօրեն Վարդուհի Բալյանին, որը հիմնադրման օրից անձնազոհաբար նվիրվել է իր գործին: Ավելացնենք, որ դոկտ. Գյոնջյանը նաեւ կանադահայ համայնքի հիմնադիրներից է, 1988–1995 թ.թ.-ին գլխավորել է ՌԱԿ Կենտրոնական վարչությունը:

Հ. Օ.

Ի նպաստ Հայաստանում ԹՄՄ-ի ծրագրերի

Մայիսի 7-ին Տրոյի (Դետրոյթ) «Բելյան» արվեստի կենտրոնում տեղի է ունեցել դաշնամուրային երաժշտության եզակի մի համերգ՝ ի նպաստ Հայաստանում ԹՄՄ-ի կրթական եւ մշակութային ծրագրերի: «Բելյան» երաժշտասերների միության եւ ԹՄՄ-ի համատեղ ջանքերով կազմակերպված երեկոյի ընթացքում Կալիֆոռնիայից հատուկ հրավիրված վիրտուոզ կատարող Արտեմիս Բելյան Պետրոսը, ըստ «Ազգ-միրոր» համակարգչային լրատվածառայության տեղեկությունների, բառացիորեն ցնցել է ներկաներին իր արտակարգ նվագակցությամբ: Նա վառ կենսունակությամբ ներկայացրել է Սեն-Սանսի, Բեթհովենի, Շոպենի, Լիստի, ինչպես նաեւ Խաչատրյանի եւ Բաբաջանյանի ստեղծագործություններից կազմված մի հրաշալի ծրագիր, որը ստիպել է դահլիճին երկար ժամանակ հոտնկայս ծափահարել:

Հ. Օ.

ԿԻՆՈՓԱՌԱՏՈՆ

Կինոհանդեսի համար հրաշալի անակնկալ

Այս էլ արդեն չորրորդ անգամ Երեւանում անց է կացվում գերմանական ֆիլմերի փառատոն: Հունիսի 18–21-ը կինոյի տանը ցուցադրվելու են լիամետրաժ եւ 15 կարճամետրաժ ֆիլմեր, որոնք վերջին երկու տարում նկարահանված ֆիլմեր են, եւ հենց թեկուզ իրենց անվանումներով առաջին հայացքից կարող են հայ հանդիսատեսի ուշադրությունը գրավել: Փառատոնը կբացվի «Գիշերային պատկերներ» (ռեժիսոր՝ Անդրեաս Դրեզեն) ֆիլմով, որին կհաջորդեն «Գումարած հանած զրո», «Թե ինչպես ռիթմի մեջ մտա», «Ճանապարհներ դեպի գիշեր», «Միշտ», «Արիկա», «14 օր՝ ցմահ», «Պարոն «Ցվիլինգը եւ տիկին Ցուքերմանը» եւ այլն: Փառատոնում առանձին բաժնով կներկայացվեն Գերմանիայում շատ հայտնի Օբերհաուզենի կարճամետրաժ ֆիլմերի միջազգային փառատոնում ներկայացված գերմանական կարճամետրաժ ֆիլմերը: Փառատոնը կեզրափակվի «Էմե եւ Յագուար» ֆիլմով:

Եվ միայն այս մասին չէ, որ երեկ լրագրողներին իրազեկվեց Հայաստանի կինոյի տանը հրավիրված մամուլի ասուլիսի ժամանակ, որին մասնակցում էին ՀՀ կինեմատոգրաֆիստների միության նախագահ Սերգեյ Իսրայելյանը, Գերմանիայի եվրոպական մշակութային ընկերության ղեկավար Քլաուս Հասենքամփը, ՀՀ-ում Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության դեսպան Ֆոլկեր Զայբերը: Համատեղ միջոցառումները նպաստում են ոչ միայն երկու ժողովուրդների մշակութային, մասնավորապես կինոարվեստի, կինոգործիչների աշխատանքային շփումներին, այլեւ երկու երկրների բարեկամությանն ու համագործակցությանը: Ավելացնենք նաեւ, որ կինոփառատոնի կազմակերպիչներն են Հյուսիսային Հռենոս-Վեստֆալիայի ֆիլմբյուրոն, Գերմանիայի եվրոպական մշակութային ընկերությունը, «Ինտերնացիոնես», Օբերհաուզենի փառատոնի տնօրինությունը եւ ՀՀ կինեմատոգրաֆիստների միությունը, ՀՀ կինոգետների եւ կինոլրագրողների ասոցիացիան, «Պարադիզ» ընկերությունը՝ ՀՀ մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության ու ՀՀ-ում Գերմանիայի դեսպանատան աջակցությամբ:

ԱՐԵՎԻԿ ՎԱՐՍԱՄՅԱՆ

Մահացավ բանաստեղծ Սամվել Չուլոյանը

Ողբերգական մահով կյանքից հեռացավ վանաձորցի բանաստեղծ, Հայաստանի գրողների միության անդամ, ՀԳՄ Լոռու մարզային բաժանմունքի նախագահ Սամվել Չուլոյանը:

49-ամյա բանաստեղծը հրատարակել է «Ինձնից մինչեւ ես» բանաստեղծությունների ժողովածուն, որը ջերմ ընդունելության է արժանացել մասնագետների եւ գրասերների կողմից: Տպագրության էր պատրաստ նրա բանաստեղծությունների երկրորդ գիրքը, որը, ցավոք, իր կենդանության օրոք լույս չտեսավ:

Բանաստեղծի հուղարկավորությունը տեղի կունենա այսօր, Վանաձորի քաղաքային պանթեոնում:

ԱԶԳ

Մարզական

Փայլուն հաղթություն փնջային մրցաշարում

Մեր հանրապետության ներկայացուցիչները շարունակեցին շախմատային հարուստ ավանդույթները՝ լիակատար հաղթանակ տանելով աշխարհի առաջնության եվրոպական 5-րդ գոտու փնջային մրցաշարում։ Յոթ երկրների 30 շախմատիստների պայքարում, որն ընթացավ Հայաստանի շախմատիստի կենտրոնական տանը, մեր չորս գրոսմայստերները՝ Սմբատ Լպուտյանը, Արտաշես Մինասյանը, Ռաֆայել Վահանյանը եւ Կարեն Ասրյանը, նվաճեցին աշխարհի առաջնության բոլոր չորս ուղեգրերը։

Մրցաշարի հաղթողները (ձախից)՝ Մինասյան, Վահանյան, Լպուտյան, Ասրյան

Շվեյցարական մրցակարգով անցկացվող մրցաշարի վերջին՝ 9-րդ տուրում պարտության մատնելով վրացի գրոսմայստեր Կաչեյշվիլուն, Լպուտյանը վաստակեց 7 միավոր եւ միանձնյա հաղթող դարձավ։ Նշենք, որ Սմբատը հասկանալու ուժեղ անցկացրեց մրցաշարի երկրորդ կեսը՝ իր օգտին ավարտելով վերջին չորս պարտիաները։

Վերջին տուրում Մինասյանը նույնպես հաղթեց եւ նույնպես չափազանց գեղեցիկ ոճով։ Նա պարտության մատնեց հարավսլավացի գրոսմայստեր Իլինչիչին եւ գրավեց երկրորդ տեղը։ Մարզասերներին հիշեցնենք, որ Արտաշեսը նոր էր վերադարձել ամերիկյան շրջագայությունից, որտեղ հաղթել էր Չիկագոյի մրցաշարում։ Երրորդ-հինգերորդ տեղերը բաժանեցին երեք շախմատիստներ։ Հինգերորդ-ավելորդը վրացի երիտասարդ գրոսմայստեր Թամազ Գելաշվիլին էր, որի գործակիցներն ավելի ցածր էին։ Աշխարհի առաջնության ուղեգրերը բաժին հասան մեր եւս երկու շախմատիստներին։ Վահանյանը մրցաշարի մեծ մասում հիանալի խաղ ցուցադրեց։ Չեռք բերելով միավորների մեծ պաշար՝ հետագայում նա իրեն թույլ տվեց առաջ շարժվել կեսական միավորներով, իսկ վերջին տուրում Գելաշվիլուց կրած պարտությունը ցավալի բացառություն էր։ Շատ հաջող էր երիտասարդ Ասրյանի մրցելույթը։ Նա շատ հավասար անցկացրեց ամբողջ մրցաշարը (նա, Լպուտյանի եւ Մինասյանի նման, ոչ մի պարտություն չկրեց)։ Կարենը երկրորդ տարին անընդմեջ հանդես կգա աշխարհի առաջնությունում։

Այսպիսով, նոյեմբերի վերջին Դելիում սկսվող աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլին կմասնակցեն Հայաստանի 5 շախմատիստներ։ Հիշեցնենք, որ նման իրավունք արդեն ուներ աշխարհի փոխչեմպիոն Վլադիմիր Հակոբյանը։

Մրցաշարում հանդես էին գալիս Հայաստանի 9 շախմատիստներ։ Իհարկե, ավելին էր սպասվում Աշոտ Անաստասյանից, Լեւոն Արոնյանից, Տիգրան Նալբանդյանից։ Վերջինս մինչեւ 9-րդ տուրը բարձրակի խաղալ մնալու հույսեր էր պահպանում, բայց վերջին խաղում պարտություն կրելով, բավարարվեց 9-րդ տեղով։ Մրցաշարից առաջ պարզ էր, որ մեր գրոսմայստերներին լուրջ մրցակցություն ցույց կտան Վրաստանի, Հարավսլավիայի, Հունաստանի, Կիպրոսի ներկայացուցիչները, բայց հայ շախմատիստներն ավելի ուժեղ գտնվեցին։

Մրցումներից հետո խնդրեցինք կարծիք հայտնել հաղթողներին։

Սմբատ Լպուտյան. «Ուժեղ, հետաքրքիր մրցաշար էր։ Ուրախ եմ, որ կարողացա հաղթել, ուրախ եմ, որ առաջին չորս տեղերը գրավեցինք։ Հատկապես տպավորիչ խաղ ցույց տվեց Վահանյանը։ Իսկ պարտվեց, երբ արդեն ապահովել էր ուղեգիրը։ Շատ համաչափ, առանց պարտության անցկացրին մրցումները Մինասյանն ու Ասրյանը»։

Արտաշես Մինասյան. «Նյու Յորքի եւ Չիկագոյի մրցումներից նոր էի վերադարձել, ու երեւանյան փնջային մի քիչ ծանր սկսվեց ինձ համար։ Բայց հետագայում վերագտա խաղս, ու մրցաշարը հաջող ավարտվեց։ Շատ ուրախ եմ մեր տղաների հաջողության համար»։

Ռաֆայել Վահանյան. «Հինգ տուրից հետո ընդամենը կես միավոր էի կորցրել ու որոշեցի ռիսկի չդիմել։ Եվ... պարտվեցի վերջին տուրում։ Բայց ընտրական մրցաշարերում կարեւորը ուղեգիր նվաճելն է։ Դա ինձ հաջողվեց։ Հաջողվեց նաեւ Սմբատին, Արտաշեսին, Կարենին։ Հիմա մնում է հաջող խաղալ աշխարհի առաջնությունում»։

Կարեն Ասրյան. «Դելիի ուղեգիրը ձեռք բերվեց չափազանց դժվար պայքարում։ Լավ է, որ ամեն ինչ բարեհաջող ավարտվեց ավագ ընկերներիս ու ինձ համար։ Շատ հետաքրքիր մրցաշար էր»։

Կարծիք հայտնելու խնդրանքով դիմեցինք նաեւ ՖԻԴԵ-ի եվրոպական 5-րդ գոտու նախագահ, Հայաստանի շախմատի ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Գագիկ Հովհաննիսյանին. «Մեր առաջատար շախմատիստներն իրենց անհատական վարկանիշներով գերազանցում էին մյուս երկրների ներկայացուցիչներին, առաջ պրն Հովհաննիսյանը։ Այդուհանդերձ, մենք մտածում էինք, որ լավ կլինի աշխարհի առաջնության 3, թեկուզ 2 ուղեգիր նվաճել։ Բայց մեր տղաները հասան առավելագույնին։ Իհարկե, որպես հանրապետական ֆեդերացիայի քարտուղար, շատ ուրախ եմ նման տպավորիչ հաղթության համար։ Որպես 5-րդ գոտու նախագահ, նշեմ, որ մրցաշարն անցավ կազմակերպված, շատ բարձր մակարդակով՝ շնորհիվ Հայաստանի շախմատային ֆեդերացիայի, ՀԵԿՏ-ի աշխատակազմի, ինչպես նաեւ մրցավարական հանձնախմբի հստակ աշխատանքի (նախագահ՝ միջազգային կարգի մրցավար Աշոտ Վարդապետյան)։ Մեր հնգյակին հաջողություններ եմ մաղթում աշխարհի առաջնության եզրափակիչ մրցումներում»։

Վերջնական արդյունքներ

1. Սմբատ Լպուտյան	Հայաստան	7
2. Արտաշես Մինասյան	Հայաստան	6,5
3. Ռաֆայել Վահանյան	Հայաստան	6
4. Կարեն Ասրյան	Հայաստան	6
5. Թամազ Գելաշվիլի	Վրաստան	6
6. Վասիլիոս Կոտրոնիաս	Կիպրոս	5,5
7. Իոանիս Նիկոլաիդիս	Հունաստան	5,5
8. Քրիստոդուլոս Բանիկաս	Հունաստան	5,5
9. Տիգրան Նալբանդյան	Հայաստան	5
10. Բադուր Ջոբավա	Վրաստան	5
11. Գեորգի Կաչեյշվիլի	Վրաստան	4,5
12. Զլատկո Իլինչիչ	Հարավսլավիա	4,5
13. Երալդ Դերվիշի	Ալբանիա	4,5
14. Գիորգի Բագատուրով	Վրաստան	4,5
15. Մելիքսեթ Խաչիյան	Հայաստան	4,5
16. Աշոտ Անաստասյան	Հայաստան	4,5
17. Միրոսլավ Տոսիչ	Հարավսլավիա	4,5
18. Ստելիոս Հալկիաս	Հունաստան	4,5
19. Արսեն Եղիազարյան	Հայաստան	4,5
20. Զուրաբ Ստուրուա	Վրաստան	4,5
21. Ումուտ Աթալիկ	Թուրքիա	4,5
22. Զվիադ Իզորիա	Վրաստան	4
23. Իվան Իվանիշեւիչ	Հարավսլավիա	4
24. Լեւոն Արոնյան	Հայաստան	4
25. Իլիր Սեյտայ	Ալբանիա	3,5
26. Դեյան Անտիչ	Հարավսլավիա	3,5
27. Իլիր Կարկանաք	Ալբանիա	3,5
28. Սելին Գյուրսան	Թուրքիա	2
29. Աղնան Սենդուր	Թուրքիա	2
30. Հական Էրդոգան	Թուրքիա	1

Վերջում՝ մեկ օրինակ փնջային մրցաշարի հաղթողի ստեղծագործությունից։

Կաչեյշվիլի–Լպուտյան

Ֆրանսիական պաշտպանություն

1.e4 e6 2.d4 d5 3.♘d2 ♗e7 4.♗d3 c5 5.dc5 ♘d7 6.ed5 ed5 7.♘b3 ♘c5 8.♗b5 ♗d7 9.♗d7 ♕d7 10.♗e3 ♘e4 11.♕e2 ♘f6 12.0-0-0 0-0 13.♘h3 ♖fc8 14.♘f4 ♖c7 15.f3 ♖ac8 16.♘d4 ♗c5 17.♖d2 ♕d6 18.♘d3 ♕b6 19.♘f5 d4 20.♗g1 g6 21.♘h6 ♔g7 22.♕e5

22...♖e8 23.♕g5 ♖e1 24.♖d1 ♖d1 25.♔d1 ♘b2 26.♘b2 ♕b2 27.♘g4 ♘g4 28.fg4 d3 29.cd3 ♕b1, սպիտակները հանձնվեցին։

ՄԿԱՆՎՈՐԴ

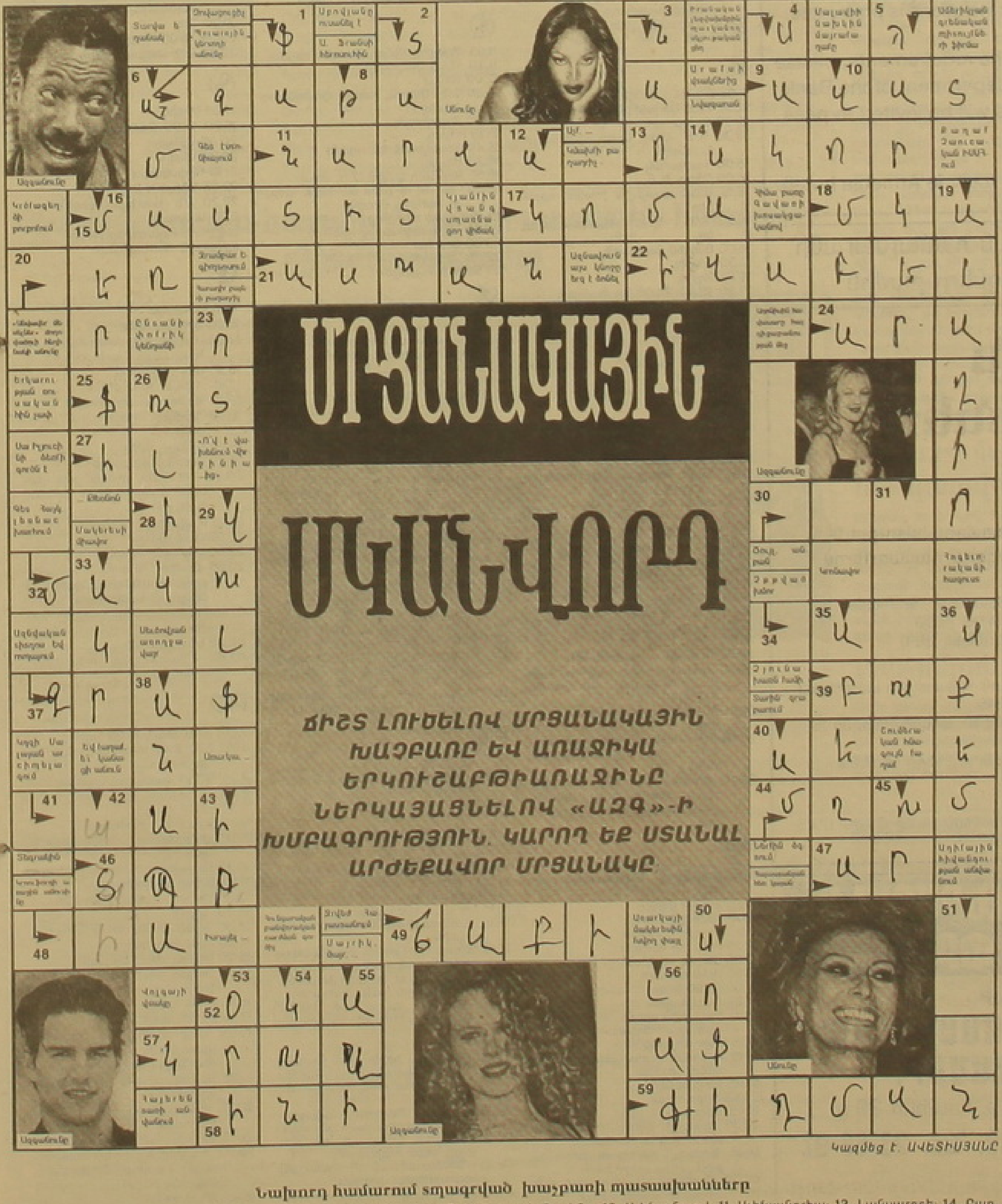

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց 1. Ղարիբյան։ 2. Այվար։ 3. Աշոտ։ 4. Ակադեմիա։ 7. Սենեկա։ 8. Հարինգ։ 10. Ալեքսանդրով։ 11. Ալեքսանդրիա։ 13. Լանսարոտե։ 14. Բաղրամյան։ 21. Արկահավ։ 22. Գայդար։ 23. Խոշյան։ 24. Մանդոլին։ 28. Դակար։ 29. Մարգո։

Հորիզոնական 5. Վահանյան։ 6. Վիշնեւսկի։ 9. «Վագրենավոր»։ 12. Հյուլե։ 15. Կլիմա։ 16. Ծաղկունյաց։ 17. Իսիսու։ 18. Բրասկ։ 19. Անդորր։ 20. Սմառնա։ 25. Ասլանյան։ 26. Օրհոն։ 27. Լիանա։ 30. Վարսահարդար։ 31. Կարավաքո։ 32. Բուգենվիլ։

HSBC

JOB OPPORTUNITY

HSBC Bank Armenia cjsc is looking for an enthusiastic and confident candidate aged 20-35 with experience in administrative work for an ***Administration and Public Relations Clerk*** position.

Main duties:

- Arrangement of visas and customs clearance for staff and visitors of the Bank and HSBC Insurance company
- Arrangement of Bank transportation and control of vehicles maintenance
- Purchasing and maintenance of stationery and inventory of the Bank and Insurance company
- Preparation of documents and letters for Administration & Public Relations department
- Other sundry duties

Requirements:

- University/ Institute Diploma
- Experience in administrative work
- Excellent communication and organization skills
- Fluent Armenian, English and Russian
- Knowledge of Word and Excel
- Experience in Customs/ Marketing/ Public Relations is preferable

If you are interested in this position and fit the requirements, please submit your resumes to Customer Service department of the Bank before 25 June 2000. Successful candidates will be invited to pass tests and interviews.

Our address is Yerevan, 2 Khorherdarani St. (beside Armenia hotel).

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
հատուկ դասընթացների բաժին

Անգլերեն դպրոցականների համար

Կուսուցանվեն գրելու, կարդալու, լսելու եւ խոսելու հմտություններ:
Կկիրառվեն նոր ուսուցման մեթոդներ նորագույն դասագրքերով:

Տեւողությունը՝ հունիսի 26-ից մինչեւ հուլիսի 21-ը երկուշաբթի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը՝ 14:00-16:00
Վարձը՝ 50 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (ներառյալ ԱԱՀ)

- Դասընթացների գրանցումը եւ վճարումը տեղի կունենան Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի (ՀԱՀ) 19ա սենյակում, ժամը 09:00-17:45
- Յուրաքանչյուր դասընթացում կընդգրկվեն նվազագույնը 10, առավելագույնը 15 դիմորդներ
- Դիմորդները պետք է հանձնեն **անգլերեն լեզվի քննություն**, որը տեղի կունենա հունիսի 20-ին, ժամը 13:00, ՀԱՀ-ի փոքր դահլիճում:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել ՀԱՀ-ի 19ա սենյակ, ժամը 09:00-17:45 կամ զանգահարել՝ 27-16-58

«ԿՈՆՎԵՐՍԲԱՆԿ» ՓԲԸ

հայտարարում է մրցույթ

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲԱԺՆԻ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ԹԱՓՈՒՐ ՀԱՍՏԻՔԻ ՀԱՄԱՐ:

Դիմումներն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. հունիսի 29-ը:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պող. 49: Հեռ.՝ 23-68-97

ԳՈՐԾԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԵՌՈՒՍՏԱՑՈՅՑ

17 հունիսի

9.00 Հայլուր
9.20 Հիթ շքերթ
9.50 Սեզամ, բացվիր
10.20 Մամուլի կրպակ
10.30 Մուլտֆիլմ «Հովվուհին եւ ծխնելույզ մաքրողը»
11.00 Մարզաշխարհ
11.30 Գ/Ֆ «Կապիկների երկիրը»
13.00 Ձագի վարպետները
17.00 Հայլուր
17.20 Ոսկեփորիկ
17.50 Հող եւ ջուր
18.10 Բարի ախորժակ
18.30 Քեզանից է սկսվում հայրենիքը
19.00 Խորան լուսո
19.10 «Համով լոտո»
(նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ
19.10 Ռուբիկոն+)
20.00 Կարծիք
20.25 Կամուրջ
21.00 Հայլուր
21.40 Պրեմիերա
21.50 Զինուժ
22.30 Փաստագրական շարք «Վերջին օրը», «Հո Շի Մին»
22.45 Հայոց տաճարներ
23.00 Բոհեմ
23.40 Հայլուր
00.00 Գ/Ֆ «Ինը միլիմետր»

Պրոմեթեւս

10.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
11.30 Մանկական ժամ. սերիալ «Երկու կապիտան»
18.00 Մուլտֆիլմ
18.10 Մանկական ժամ. սերիալ «Նինձյա կրիաները», սերիալ «Մահացու ճակատամարտ»
19.10 Հեռուստաֆուտբոլ
19.35 Համերգ
20.00 Լուրեր
20.35 Վավ. ֆիլմ
21.05 Համերգ
21.45 Աշխարհի հրաշալիքները. Սուրբ Պետրոսի տաճարը
22.00 «Երջանիկ» լոտո
23.00 Գ/Ֆ «Միսիս Դաուբֆայր»

11.05 Շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ
11.30, 15.15 Մուլտֆիլմ
12.00 Տոմար
13.30 Գ/Ֆ «Ավիի կախարդական արկածները»
15.00 Հրապարակ
16.00 Չֆիլմ N 6
16.15 Աներեւակայելին իրականության մեջ
16.30 Գ/Ֆ «Կիբեռնետիկական հայրիկը»
18.00 Ընդդեմ փողկապի
18.30 Ձայիլ
19.05 Ջոջիկ
19.30, 21.30, 24.00 Սուրհանդակ
20.00 Մամուլի խոսնակ
20.10 Գիսաստղեր
20.30 Հետագիծ
22.10 Չֆիլմ N 7
22.25 Գ/Ֆ «Հարսնացու ապառիկով»
0.35 Ակնթարթ
0.40 Գ/Ֆ «Ժամանակի գերին» (Սուրհանդակ)

9.00 Նորություններ
9.10 Հոգեւոր հովվի խոսքերը. մետրոպոլիտ Կիրիլ
9.25 Սերիալ «Կուստոյի թիմի բոլոր ճանապարհորդությունները»
10.15 «Եռալաշ»
10.25 Նվագիր, հարմոն սիրելի
11.00, 16.00 Նորություններ
16.10 Սերիալ «Լեոնցին»
17.00 Յոթերորդ զգայարան
17.40 «Է՜խ, Սեմյոնովնա»
18.20 Դետեկտիվ-շոու
19.00 Նորություններ
19.15 Տարվա երգը
20.00 Կանացի պատմություններ
20.30 Գ/Ֆ «Անուղղելի ստախոսը» (դերերում Գ. Վիցին, Ի. Սավկինովա, 1973 թ.)
22.00 Ս. Դորենկոյի հեղինակային ծրագիրը
22.55 Գ/Ֆ «Փախչող կրակը» (դերերում Բ. Լի, Փ. Բռուս, Ն. Սանկուգո, ԱՄՆ, 1992 թ.)
24.40 Ֆուտբոլ. Եվրոպայի առաջնություն. Ռումինիայի հավաքական-Պորտուգալիայի հավաքական

PTP

9.00 Մուլտֆիլմ «Հակահարված տալ» (ԱՄՆ)
10.30 PTP-ի փոստը
11.00 Բարի լույս, երկիր
11.50 «Հայրերը մենակ»
12.35 Ինքդ քեզ ռեժիսոր
13.05 Սերիալ «Ընկերները»
13.35 Ոսկե բանալի
14.00, 21.00 Լուրեր
14.20 Դաշնություն
15.10 Ցերեկային սեանս. Գ/Ֆ «Դիսկոյի պարողը» (Հնդկաստան)
17.15 Երկիր մոլորակ
18.10 «Երեկոներ Պոլիտեխնիկում». Ալեքսանդր Կուշներ
19.05 Իմ ընտանիքը
20.05 Երկու ռոյալ
21.45 «Անշլագ» եւ ընկ.
23.30 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. Անգլիա-Գերմանիա
01.45 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. օրվա ամփոփում
02.00 «Ֆորմուլա-1» կարգի մրցարշավի աշխարհի առաջնություն

18 հունիսի

10.05 Առավոտ լուսո
10.15 Բարեւ
11.45 Շախմատ 64
12.00 Զինուժ
12.35 Մուլտսերիալ «Թզվառները» (10-րդ, 11-րդ սերիաներ)
13.30 Մարդը եւ բնությունը
14.00 Փաստագրական շարք «Մնաս բարով, XX դար. 1934 թ.»
15.00 «Լեգո» հեռուստամրցույթ
15.25 Մեր փոքրիկը մեծանում է
16.00 Մուլտֆիլմ «Ցանկությունների կատարում»
16.40 Բաբելոնից հետո
17.00 Հայորդաց տներ
17.10 Ժիլբեր Բեկոն Օլիմպիայում. 1997 թ.
18.10 Բարի ախորժակ
18.30 «Կապիտալ»
18.55 «Խոսքը շահում»
(նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ
18.55 Ռուբիկոն+)
20.00 Խորհրդարանական ժամ
20.30 Ինչ կա-չկա
21.00 Կիրակնօրյա «Հայլուր»
21.40 Մանրամասներ
21.55 8 1/2. Գ/Ֆ «Փլանետը եւ Սահլեյնը»

Պրոմեթեւս

10.00 Մանկական սերիալ «Երկու կապիտան»
10.45 Վավ. ֆիլմ
11.00 NON-STOP
11.30 Արկածային էկրան. «Ինդիանա Ջոնս. կորուսյալ տապանը որոնելիս»
18.00 Լիամետրաժ մուլտֆիլմ «Ձյունանուշիկը եւ 7 թզուկները»
19.30 Համերգ
20.00 «Միասին+» (ՄԻՌ)
20.30 «Ներշնչանք». Վաղարշակ Առամյան
21.00 Դասական ընտրանի
21.30 Գործարար Հայաստան
22.00 Ձագ
22.30 «Ոզնի» լոտո
23.30 Գ/Ֆ «Կարմրազգեստ կինը»

11.05 Շեյփինգ Սինդի Քրոուֆորդի հետ
11.30, 17.00 Մուլտֆիլմ
12.00 Տոմար
13.30 Գ/Ֆ «Մայրիկ, հայրիկ, փրկեցեք աշխարհը»
15.00 Հրապարակ
15.15 Ի դեմ
15.40 Հետագիծ (կրկնություն)
16.30 Մեյ-դեյ
16.50 Գանձերի կղզին (2-րդ մաս)
18.00 Գ/Ֆ «Ոչ մի խոսք մայրիկին դայակի մահվան մասին»
19.45 Օլյայի օրագիրը
20.00 Անուշադրության կենտրոն
23.00 Յոթ կար
23.35 Չֆիլմ N 8
23.50 Գ/Ֆ «Օթելլո»

9.00 Նորություններ
9.10 Ծառայում եմ Ռուսաստանին
9.40 Դիսնեյ-ակումբ «Ալադին»
10.10 Վաղորդյան աստղ
11.00 Նորություններ
11.10 Կոխլովի «Անլուրջ նոթերը»
11.30 Քանի դեռ բոլորը տանն են
12.00 Սերիալ «Ալֆ»
12.35 Առողջություն
13.05 Գ/Ֆ «Քրեական հետախուզության տեսուչը»
15.05 Ճանապարհորդների ակումբ
15.45 Մի գլուխգործոցի պատմություն
16.00 Նորություններ
16.10 Սերիալ «Լեոնցին»
17.00 Ֆուտբոլ. Եվրո 2000
17.25 Դիսնեյ-ակումբ «101 դալմատացի»
17.55 Դիսնեյ-ակումբ «Վինի Թուխի նոր արկածները»
18.20 Որ հիշեն
19.00 Նորություններ
19.15 «Եռալաշ»
19.40 Գ/Ֆ «Օդային արկածներ»
22.00 Ժամանակ
23.00 Ֆուտբոլ. Եվրոպայի առաջնություն. Իսպանիայի հավաքական-Սլովենիայի հավաքական
01.05 Գ/Ֆ «Քոթոն» ակումբը» (դերերում Ռ. Գիր, Ն. Քեյջ, ԱՄՆ, 1984 թ.)

PTP

9.00 Մուլտֆիլմ
9.20 «Հայրիկը, մայրիկը, ես սպորտային ընտանիք ենք»
10.20 Մանկան շուրթերով
10.55 Բարի լույս, երկիր
11.30 «Անշլագ» եւ ընկ.
12.30 «Քաղաքիկ»
13.00 Ռուսական լոտո
13.40 Մուլտծրագիր
14.00 Լուրեր
14.20 Խորհրդարանական ժամ
15.15 Նոր «Հին բնակարան»
16.10 Երկխոսություններ կենդանիների մասին
17.10 Գենադի Խազանովը, Վլադիսլավ Նեվինինը, Ելենա Ցիպլակովան «Ոստիկանները եւ գողերը» ֆիլմում
19.00 Միջազգային համայնապատկեր
19.30 «Ռոսիա» կինոթատրոն. Եվգենի Ժարիկովը «Սպանել «Շնագայլին»» ֆիլմում
21.00 Հայելի
22.00 Շաբաթվա ֆիլմը. Իգոր Բոչկինը, Լարիսա Ուդովիչենկոն «Բարխանովը եւ նրա թիկնապահը» ֆիլմում
00.15 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. Նորվեգիա-Հարավսլավիա
02.10 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. օրվա ամփոփումը
02.25 «Ֆորմուլա-1» կարգի մրցարշավի աշխարհի առաջնություն
04.25 Իրական կինո. վավերագրական ֆիլմ «Երջանկություն»

19 հունիսի

9.00 Հեռուստասերիալ «Սուրճ կնոջ բուրմունքով»
10.00 Կիրակնօրյա «Հայլուր» (սուրդոթարգմանությամբ)
10.35 Հեռուստամարաթոնի էջերից
11.00 Գ/Ֆ «Չալ հավիկը»
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Մուլտսերիալ «Թզվառները» (11-րդ սերիա)
17.45 Իմ տունը
18.00 Հեռուստասերիալ «Սուրճ կնոջ բուրմունքով» (վերջին սերիա)
19.00 1 լուր
19.10 «Հայի բախտ»
(նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ
19.10 Կեսգիշերային ճեպընթաց)
20.00 Ձեռագիր
20.35 Տունտունիկ
21.00 Հայլուր
21.40 Հեռուստակատալոգ
21.50 «Համայնապատկեր»
22.15 Կուլիսների ետեւում
22.35 Փաստագրական շարք «Մնաս բարով, XX դար. 1935 թիվ»
23.40 Հայլուր
00.00 Կեսգիշերային ճեպընթաց
01.00 Ռուբիկոն+

Պրոմեթեւս

9.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
10.10 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
18.00 Մուլտֆիլմ
18.10 Մանկական ժամ. սերիալ «Նինձյա կրիաները», սերիալ «Մահացու ճակատամարտ»
19.00 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
20.00 Լուրեր
20.35 Ռ. Սափիսակալյանի «Հարցեր» հեղինակային ծրագիրը
21.20 Օրը
22.25 «1-02» լոտո
22.30 Գ/Ֆ «Կենդանիները»

19.05 Ջոջիկ
19.30, 21.30, 24.00 Սուրհանդակ
20.00 Ավեստա
20.30 Անթեղ
21.10 Դիվանդար
22.05 Չֆիլմ N 9
22.20 Գ/Ֆ «Ամերիկյան բիզոն»
0.35 Ակնթարթ
0.40 Գ/Ֆ «Մարգարեություն» (ավարտին՝ Սուրհանդակ)

Պրոֆիլակտիկա
16.00 Նորություններ
16.20 Մուլտսերիալ «Ջոնի Քվեստի անհավանական արկածները»
16.45 Աստղային ժամ
17.10 ...Մինչեւ 16 եւ բարձր
17.45 Համով պատմություններ
18.00 Սերիալ «Բաբելոնյան աշտարակ»
19.00 Նորություններ
19.30 Կոմիկների կարաս
20.00 Գ/Ֆ «Չես բռնվել, գող չես» (գլխ. դերում Լ. դե Ֆյունես, 1958 թ.)
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
23.00 «Գաղտնի նյութեր»
23.55 Ֆուտբոլ. Եվրոպայի առաջնություն. Թուրքիայի հավաքական-Բելգիայի հավաքական
01.40 Դետեկտիվ սերիալ «Մայք Համեր»
02.40 Նորություններ
02.55 «Պարանորմալ երեւույթներ. փակ դոսյե»

PTP

7.00, 8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
7.20, 7.50, 8.40, 9.45 Բարի լույս, Ռուսաստան
7.35, 9.35 Ընտանեկան նորություններ
8.20, 10.20 Սեւով սպիտակի վրա
8.30 PTP-ի փոստը
9.20 Հերթապահ բաժանմունք
10.35 Մուլտսերիալ «Վերջին նստարանին»
10.45 Մուլտսերիալ «Սեւ ծովահենը»
11.10 Սերիալ «Գնչուհին»
12.05 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.00 Հայելի
14.00, 18.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
14.30 «Մարինա ռոշչա»
15.00 Սերիալ «Սեւ մարգարիտ»
15.50 Սերիալ «Հարուստներն ու նմանավորները»
16.45 Երկու ռոյալ
17.35 Իմ XX դարը
18.35 Վավերագրական սերիալ «Հազարամյակի գաղտնիքները» Արմեն Ջիգարխանյանի հետ
19.25 Սերիալ «Փախստական միանձնուհիները»
20.25 Կլոր տարեթիվ. Հենրիետա Յանովսկայա
21.45 Սերիալ «Վայրի հրեշտակը»
23.30 Ֆուտբոլի Եվրոպայի առաջնություն. Իտալիա-Շվեդիա (ընդմիջմանը՝ լուրեր)
01.45 Ֆուտբոլ+TV
02.15 Հերթապահ բաժանմունք

@rminco Global Telecommunications Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարան. Երեւան-23, Արշակունեաց 2. Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Պատուէր 1278. Տպաքանակը՝ 4000. Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 15. 06. 2000. Գինը՝ 100 դրամ